УЛУҒ ОКТЯБРНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ ШАРАФИГА

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 198 (3680). | Жума, 6 октябрь 1967 йил. | Баҳоси 2 тийин.

ПАХТАКОР ВА МЕХАНИЗАТОР ЎРТОҚЛАР:

Терим суръатини бўшаштирмайлик. **МАРРАГА ТЕЗРОҚ ЕТИШ УЧУН КУРАШАЙЛИК!**

САМИМИЙ ТАБРИКЛАР

ГАЗ САНОАТИ МИНИСТРЛИГИ ҚУРИЛИШ ВА МОНТАЖ ТАШКИЛОТЛАРИНИНГ ИШЧИЛАРИ, ИНЖЕНЕР-ТЕХНИК ХОДИМЛАРИ ВА ХИЗМАТЧИЛАРИГА, ГАЗ ҚАЗИШ КОРХОНАЛАРИ, ЛОЙИҲАЛАШ ВА ИЛМИЙ ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТЛАРИНИНГ ХОДИМЛАРИГА, ЎРТА ОСИЁ—МАРКАЗ МАГИСТРАЛ ГАЗ ҚУВУРИ ҚУРИЛИШИНИНГ БАРЧА ҚАТНАШЧИЛАРИГА

Азиз ўртоқлар!

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети сизларни ажойиб меҳнат ғалабаси билан — жаҳонда энг йирик Ўрта Осиё—Марказ газқувури қурилиш муддатидан илгари тамомланиб, ишга туширилиши билан самимий табриклайдилар.

Табиий шароитлари оғир бўлган ерларда 2750 километр узунликда бўлган ва йилига 10.5 миллиард кубо метр газ ўтказадиган қудратли газ магистралини ватанпарварларча қилган меҳнатингиз техникадан моҳирлик билан фойдаланганлигингиз, қурилиш ишларини юксак даражада ташкил этганлигингиз натижасида мисли кўрилмаган қисқа вақт ичида қуриш мумкин бўлди. Газ қувурининг ишга туширилиши КПСС XXIII съездининг мамлакат ёқилғи—энергетика базасини янада ривожлантириш миллионларча меҳнаткашларни арзон ёқилғи билан муттасил таъминлаб туриш тўғрисидаги қарорларини бажаришга қўшилган муҳим ҳисса бўлиб, Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллиги арафасида ватанга муносиб совғадир.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети кўп миллатли совет халқининг вакиллари Ўзбекистон, Туркманистон Қозоғистон ва Россия Федерацияси территорияларидан ўтган газ қувури қурилишида ягона, мустаҳкам жипслашган коллектив бўлиб фидокорона меҳнат қилганликларини мамнуният билан қайд қиладилар. Бу эса ленинча миллий сиёсатнинг ёрқин ифодаси бўлди.

Мамлакатимизнинг қувур ва ускуналарни узлуксиз етказиб беришни таъминлаган металлурглари ва машинасозлари ҳам газ қувурини қуриб битказишда муваффақиятли катта хизмат қилдилар.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети ишонч билдириб айтадиларки, Ўрта Осиё—Марказ газ қувури қурувчилари ва монтажчилари коллективлари тўпланган бой, тажрибадан фойдаланиб, газ чиқариш ва уни ташиб олиш соҳасида янги қувватларни вужудга келтириш учун янада зўр ғайрат билан меҳнат қиладилар, мамлакатимизда коммунизм қуриш ишига қўшадиган ҳиссаларини кўпайтирадилар.

Азиз ўртоқлар, олижаноб меҳнатингизда янгидан-янги муваффақиятлар, сиҳат-саломатлик ва бахт-саодат тилаймиз.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ

ЯНА 500 ТОННА УЧУН

Бир томони Тўйтепа посёлкасига, бир томони Қорасув қирғоқларига чўзилиб кетган колхоз пахтазорлари эрта кўкламдан то кеч кузгача гавжум бўлади. Деҳқонлар кўкламда ерни эрта тайёрлайдилар, тупроққа барака уруғини ташлайдилар. Саратоннинг жазирама кунларида маржон-маржон тер тўкиб ғўза тупларини парвариш қиладилар.

План тўлиб кўнгилларни қувонтираётган кунда Умриниса билан учрашиб, суҳбатлашиб ўтирибмиз.

— Табиат ҳужумидан енгиладиган даврлар деҳқоннинг эски даври эди,— дейди раиса,— биз ҳозир ўтмишдаги сингари якка хўжа эмасмиз, коллектив хўжаликмиз шунинг учун ҳам ҳар қандай табиий қийинчиликларни енгмоқдамиз ва кўнгилга олган мақсадимизга эришмоқдамиз.

Мана бугун шу оддий ўзбек аёли моҳирлик билан раҳбарлик қилаётган Терешкова номли колхоз йиллик пахта тайёрлаш планини биринчилар қатори бажарганлиги тўғрисида рапорт берди. Давлатга 1780 тонна ўрнига 1800 тонна пахта сотилди. Кечагина камҳосилли, қолоқ хўжалик ҳисобланган колхоз учун бу рақам жуда қувончли!

— Биз буларнинг ҳаммасига,— дейди Умриниса Ҳасанова,— пахтачиликни комплекс механизациялаш туфайли эришмоқдамиз. Ҳосилимизнинг кўп қисми яъни 1420 тоннаси, процентга олиб ҳисоблаганда 80 проценти машина билан териб олинди. Ҳар бир машина билан терилган пахтанинг миқдори 63 тоннага етди. Биз меҳнатсевар, чарчамас механизатор-звено бошлиқларимиздан Ҳ. Саидғозиев, А. Абдусаматов, Р. Усмоналиев, С. Усмонов ўртоқларнинг номини бугунги қувончли кунда яна бир марта ҳурмат билан тилга оламиз. Улар бошчилик қилган звенолар ҳар гектар ердан 30—35 центнердан ҳосил йиғиб олдилар.

Машина билан пахта теришда Э. Саидғозиев, М. Ҳасанов, А. Пичугин, Р. Маъмуров, М. Мирзақулов, Х. Исмоилова, Х. Ҳасанова ўртоқлар айниқса ғайрат кўрсатишди. Уларнинг шу кунгача бункердан тўккан пахтаси 65—75 тоннадан ошиб кетди.

Терешкова номли колхоз аъзолари эришилган муваффақиятлар билан қаноатланиб ишни бўшаштириб юборадиганлардан эмас. Улар пешона тери тўкиб етиштирилган ҳосилнинг ҳаммасини тезроқ йиғиштириб олиб давлатга топшириш учун курашмоқдалар. Улар юбилей шарафига яна 500 тонна «оқ олтин» етказиб берамиз, демоқдалар. Пахтакорларнинг бу олижаноб ишларида уларга муваффақият тилаймиз.

ҚОЛОҚЛИКДАН ИЛҒОРЛИККА

Кенг пахтазор ичра сузиб келаётган «зангори кема» карта этагига чиқиб тўхтади. Машинадан ўрта бўйли, қотмадан келган бир йигит тушиб келди.

— 4-участка бошлиғи Темир Мирзақулов шу киши бўладилар, — деб таништирди колхоз партия ташкилотининг секретари Йўлдош Ражабов.

— Бугунги ишимиз ҳам чакки бўлмади, — қувониб гапирди йигит, — тушгача механизатор ўртоқларимиз 2—2,5 тоннадан пахта теришди.

Ёш коммунист Т. Мирзақулов раҳбарлик қилаётган участканинг 220 гектар ери бор. Шоввозлар колхоз бўйича Толиб Назирқулов участкасидан кейин иккинчи бўлиб пахта планини бажардилар. Мавжуд 220 гектар ердан 460 тонна «оқ олтин» йиғиштириб олинди. Механизаторлардан Сиддиқ Нишонов, Амир Ёрматов, Суюн Сулаймонов, Абдусаттор Абдувалиевлар «зангори кема»ларда 70—80 тоннадан пахта теришди. Йиллик план 17 иш кунида бажарилди.

— Энди навбат мажбуриятга, — дейди участка бошлиғи, — яна 134 тонна пахта топширишимиз керак. Қисқа кунлар ичида мажбуриятни ҳам бажарамиз.

Назирқул Толипов, Умар Умеров, Қурбонхўжа Аҳмедов ўртоқлар бошчилик қилаётган участкаларда ҳам бўлдик. Колхоз аҳли ҳамма ерда кўтаринки руҳ билан меҳнат қилмоқда.

Свердлов номли колхоз ўтган йили пахта планини Бўка райони бўйича энг кейин бажарган эди. Бу йил колхозчилар пахтадан мўл ҳосил етиштириш йўлида йил бошидан буён самарали меҳнат қилди. Кўпгина чора-тадбирлар кўрилди. Участкалар йириклаштирилди. Уларга коммунистлар раҳбар қилиб тайинланди.

— Пахта кампанияси даврида колхоз маъмурияти томонидан бир қанча тадбирлар амалга оширилди, — дейди колхоз раиси Абдунаби Абдумўминов. — Социалистик мусобақа авж олдирилди. Ҳар беш иш кунида участкаларда пахта терими қандай олиб борилаётгани текширилади, илғорларга кўчма Қизил байроқ ва қимматбаҳо буюмлар топширилади. Колхозимизда механизаторлар курси очилган. Бу йил 30 механик-ҳайдовчи ўқишни битириб чиқди. Эндиликда ёш механизаторлардан Райимжон Деҳқонов, Абдубоит Ортиқов, Абдуваҳоб Каримовлар «зангори кема»ларни моҳирона бошқариб пахта теримида фаол қатнашмоқдалар.

Колхоз бу йил район бўйича биринчилар қаторида пахта планини бажарди. Мавжуд 1500 гектар ердан 2750 тонна пахта йиғиштириб олинди. 17 иш кунида ғалаба рапорти берилди. Ҳосилнинг 95 проценти «зангори кема»лар ёрдамида териб олинди.

Шу кунлари пахта далаларида иш қизғин. Колхозчилар, моҳир механизаторлар самарали меҳнат қилишаяпти. Ҳамманинг истаги бир, у ҳам бўлса давлатга ҳаммаси бўлиб 3200 тонна пахта топширишдир. Колхозчиларнинг шу кунлардаги самарали меҳнати мажбуриятнинг ҳам қисқа муддат ичида бажарилишидан далолат бермоқда.

И. ЮСУПОВ.

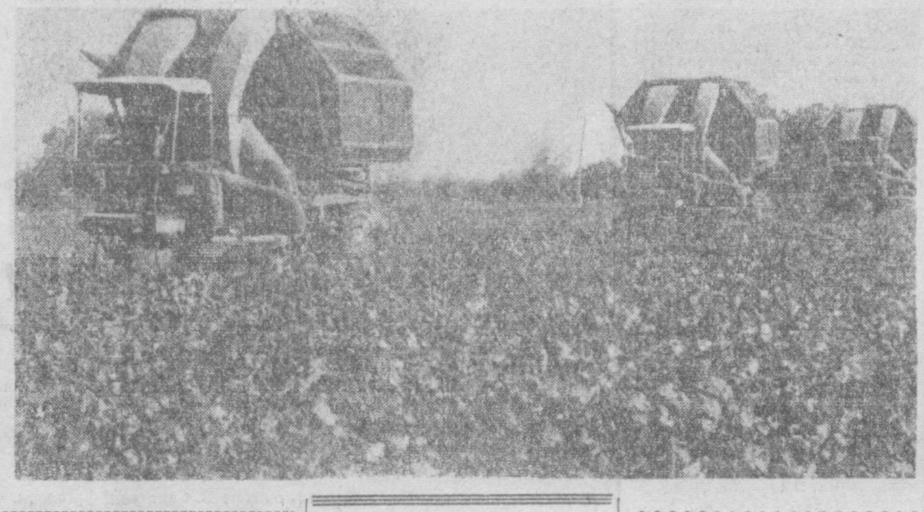

ЙИҒИМ-теримнинг қизғин кунларида фотомухбиримиз А. Абалян Оққўрғондаги «Москва» колхозининг пахтазорларида бўлиб, бу ерда ишлаётган машиналар колоннасини суратга олди. Сиз колхоз даласида машиналарнинг группа бўлиб ишлаётганини кўриб турибсиз.

Суратда: колхознинг илғор участкаси бошлиғи ўрток Н. Толипов (чапдан учинчи) бир группа механизаторлар билан навбатдаги ишлар тўғрисида суҳбатлашмоқда.

Автор фотоси.

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Юбилей йили пахта тайёрлаш планини муддатидан илгари бажарганликлари учун қуйидагилар область «ҲУРМАТ ТАХТАСИ»га ёзиладилар.

ОҚҚЎРҒОН РАЙОНИ БЎЙИЧА

«Москва» колхози (раиси **Шубладзе**, партия ташкилотининг секретари **Олтоев**, бош агрономи **Каримов**, бош инженери **Карауш**, комсомол ташкилотининг секретари **Шоҳимардонов** ўртоқлар). Бу колхоз пландан ташқари 400 тонна пахта сотиш мажбуриятини олган.

Навоий номли колхоз (раиси **Қаҳрамонов**, партия ташкилотининг секретари **Иляшев**, бош агрономи **Тўраҳўжаев**, бош инженери **Бахромов**, комсомол ташкилотининг секретари **Ойнабеков** ўртоқлар). Бу колхоз пландан ташқари 200 тонна пахта сотиш мажбуриятини олган.

БЎКА РАЙОНИ БЎЙИЧА

«Октябрь 40 йиллиги» колхози (раиси **Тўлаганов**, партия ташкилотининг секретари **Умаров**, бош агрономи **Цой**, бош инженери **Жабборов**, комсомол ташкилотининг секретари **Жаҳонов** ўртоқлар). Бу колхоз пландан ташқари 750 тонна пахта сотиш мажбуриятини олган.

«Ленинобод» колхози (раиси **Мамашоев**, партия ташкилотининг секретари **Юсупов**, бош агрономи **Турдиматов**, бош инженери **Шодмонов**, комсомол ташкилотининг секретари **Шахзодов** ўртоқлар). Бу колхоз пландан ташқари 400 тонна пахта сотиш мажбуриятини олган.

ОБЛАСТЬ ЖУН ТАЙЁРЛАШ ПЛАНИНИ БАЖАРДИ

Областимиз чорвадорлари чорвачилик маҳсулотларини кўпайтириш учун астойдил курашмоқдалар. Улар юбилей йилида давлатга кўплаб гўшт, сут ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари сотиш учун ички резервларни ишга солган ҳолда меҳнат қилмоқдалар. Шунинг учун ҳам кўпгина пешқадам хўжаликлар давлатга гўшт ва сут етказиб бериш йиллик планларини муваффақиятли адо этмоқдалар.

Тўқимачилик саноати учун қимматли хомашё ҳисобланган жун етиштиришни кўпайтиришда ҳам яхши натижаларга эришилаётир. Бу соҳадаги кураш хўжаликлар ўртасида социалистик мусобақа асосида олиб борилаётгани учун яхши натижаларга эришилмоқда. 1 октябрда областимизда жун тайёрлаш давлат планининг муваффақиятли бажарилганлиги бунинг ёрқин далилидир.

Йиллик планни бажаришда Калинин районининг чорвадорлари айниқса яхши натижаларга эришдилар. Бу район ҳозиргача жун тайёрлаш планини 113.9 процентга етказди. Оржоникидзе района планни 110.3, Юқори Чирчиқ райони 107 ва Ўрта Чирчиқ райони 103 процент бажариб областда планнинг муваффақиятли адо этилишига муносиб ҳисса қўшдилар.

Областда жун тайёрлаш давом этмоқда.

ЮБИЛЕЙ ЙИЛИ ОҚ ОЛТИНИ

ОБЛАСТИМИЗ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 5 ОКТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида).

Районлар	бир кунда	мавсум бошидан бери	Машина терими: бир кунда	Машина терими: мавсум бошидан бери
Оққўрғон	1,69	92,31	1,84	105,24
Янгийўл	1,35	88,05	1,69	93,45
Бўка	2,24	83,55	2,76	102,52
Ўрта Чирчиқ	1,59	80,96	1,89	100,63
Юқори Чирчиқ	0,91	78,97	1,32	116,85
Оржоникидзе	1,15	70,41	1,55	59,91
Бекобод	2,90	53,97	3,81	61,14
Область бўйича:	1,84	81,17	2,29	96,11

САБЗАВОТКОРЛАР СОВҒАСИ

Калинин районидаги «Москва» совхозининг сабзавоткорлари йил сайин илғорлар тажрибасини кенгроқ жорий этиб, ўз хўжаликларини қолоқликдан чиқармоқдалар. Улар юбилей йилида самарали меҳнат қилиб, катта ютуқларга эришмоқдалар.

Куни-кеча хўжаликда давлатга маҳсулот етказиб бериш йиллик плани бажарилгани тўғрисида ғалаба рапорти берилди. Эл дастурхонига 1950 тонна сабзавот, 607 тонна полиз экинлари маҳсулоти тортиқ қилинди. Шуниси қувончлики, яқин-яқинларгача гектар бошига атиги 12—13 тоннадан полиз маҳсулотлари олинарди. Бу йил эса ҳозирнинг ўзидаёқ ҳар гектар ердан 23 тоннадан полиз ҳосили олинди.

Ўз имкониятларини ҳисоблаб чиққан совхоз деҳқонлари юбилей шарафига пландан ташқари яна 600 тонна сабзавот топшириш мажбуриятини олдилар.

Совет-Покистон қўшма ахбороти

Совет ҳукуматининг таклифига биноан, Покистон президенти фельдмаршал Муҳаммад Аюбхон ва унинг ҳамроҳлари 25 сентябрдан 4 октябргача визит билан Совет Иттифоқида бўлдилар.

Совет — Покистон қўшма ахборотида бундай дейилади: Покистон Ислом республикасининг бошлиғи Совет Иттифоқи бўйлаб қилган сафари вақтида совет халқи турмушининг турли томонлари билан танишди. Меҳмонлар самимий кутиб олинди. Бу эса Совет Иттифоқи халқининг Покистон халқига нисбатан дўстлик туйғуларини исбот қилади.

Президент Муҳаммад Аюбхон Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин ва СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний билан суҳбат қилди. Суҳбатларда Совет ва Покистон расмий кишилари қатнашдилар.

Суҳбатлар дўстлик ва ҳамжиҳатлик муҳитида ўтди. Бу суҳбатларда кўпгина энг муҳим халқаро масалалар ва Совет — Покистон муносабатларини янада ривожлантириш масалалари муҳокама қилинди.

Ҳар иккала томон мавжуд алоқаларни мустаҳкамлай бериш ва сиёсий, иқтисодий, маданий соҳаларда ва бошқа соҳаларда ҳамкорлик доирасини кенгайтиришга қатъий қарор берганлигини билдиришди.

Томонлар Совет Иттифоқи билан Покистон ўртасида вужудга келган савдо муносабатлари ва иқтисодий муносабатлар ўзаро фойдали эканлигини таъкидлаб 1975 йилгача бўлган даврга мўлжаллаб иқтисодий ҳамкорлик ва савдо-сотиқни янада кенг кўламда ривожлантириш планини ишлаб чиқиш тўғрисида бир қарорга келишди.

Совет ва Покистон ҳукуматлари, дейилади яна ахборотда, ҳар иккала мамлакат ўртасида маданий ва илмий ҳамкорлик тўғрисидаги мавжуд битим доирасида фан, маданият ва санъат соҳаларидаги алоқалар муваффақиятли ва фойдали ривожланиб бораётганлигидан мамнун эканликларини билдирдилар. Совет томони малакали ўқитувчилар, врачлар, олимлар ва бошқа соҳалардаги мутахассисларни ҳ г миллий кадрлари тайёрлашда Покистонга дўстона ёрдам кўрсатишга тайёр эканлигини изҳор қилди.

Совет раҳбарлари билан Покистон президенти ўртасида бир қанча муҳим халқаро проблемалар юзасидан олиб борилган суҳбатлар нуқтаи назарларнинг кенг кўламда бир-бирига тўғри келганлигини кўрсатди.

Совет ҳукумати ва Покистон ҳукумати давлатлар ўртасида мустаҳкам тинчлик ўрнатиш ва халқаро кескинликни юмшатиш ишига содиқ эканликларини таъкидладилар.

Томонлар Исроилнинг араб давлатларига қарши агрессияси натижасида Яқин Шарқда вужудга келган жиддий аҳволни қараб чиқдилар. Улар Исроилнинг агрессив ҳаракатларини қоралаб, уруш ҳаракатлари давомида босиб олинган араб территорияларидан Исроил қўшинларини дарҳол олиб чиқиб кетиш Яқин Шарқдаги аҳволни нормаллаштириш соҳасидаги энг биринчи вазифа, деб ҳисоблайдилар.

Совет ҳукумати билан Покистон ҳукумати Шарқий-Жанубий Осиёда ва хусусан Вьетнамдаги вазият тўғрисида фикрлашиб олишди. Улар 1954 йилда Женевада тузилган битимларда кўзда тутилгани дек, ажнабийларнинг аралашувига йўл қўймай, Вьетнам халқининг ўз тақдирини ўзи ҳал этиш ҳуқуқини тан олиш асосида Вьетнамдаги урушни дарҳол тўхтатиш зарур эканлигига ишонганликларини билдирдилар.

Ҳар иккала томон 1965 йилда қуролсизланиш, ядро қуролини таъқиқлаш масалалари ва бошқа проблемалар юзасидан ўзаро эришилган ҳамжиҳатликни таъкидладилар. Улар ядро қуролини тарқатмаслик тўғрисидаги халқаро шартномани дарҳол тузиш катта аҳамиятга эга деб ҳисоблайдилар.

Покистон президенти Ҳиндистон Покистон муносабатларига тўхталиб, Тошкент Декларацияси имзолангандан кейин рўй берган воқеаларни баён қилиб берди. У Ҳиндистон билан Покистон ўртасидаги низоли масалаларни тезликда ҳал этишга ва бу мамлакатлар ўртасида нормал яхши қўшничилик муносабатлари ўрнатишга астойдил интилаётганлигини айтди.

Бошқа бир қанча муҳим халқаро проблемалар юзасидан ҳар иккала ҳукуматнинг нуқтаи назари бир-бирига ўхшаш эканлиги зўр мамнуният билан қайд қилинди. Бу эса умумий тинчликни таъминлаш ва мустаҳкамлаш мақсадида халқаро майдонда Совет Иттифоқи билан Покистон ўртасидаги ҳамкорликни кенгайтириш ва мустаҳкамлаш учун қулай шарт-шароит бўлишини таъминлайди.

Томонларнинг фикрича, Покистон президентининг бу визити Совет Иттифоқи билан Покистон ўртасидаги дўстона ва яхши қўшничилик муносабатларини ривожлантириш ишига қўшилган муҳим ҳисса бўлди.

Ахборотнинг охирида бундай дейилади: Покистон президенти Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневни, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Н. В. Подгорнийни ва СССР Министрлар Совети Раиси А. Н. Косигинни ўзлари учун қулай бўлган пайтда Покистонга келиш тўғрисидаги таклифини яна такрорлади. Бу таклифлар миннатдорчилик билан қабул қилинди.

ОКТЯБРЬ ВАТАНИНИНГ САМОВИЙ ЖАСОРАТИ

МОСКВА, 4 октябрь. Космик давр туғилган кунда Кремлнинг съездлар саройида Москва жамоатчилигининг Совет Иттифоқида жаҳонда биринчи Ер сунъий йўлдоши учирилганлигининг 10 йиллигига бағишланган йиғилиши бўлди.

Йиғилишда партия ва ҳукумат раҳбарлари, космонавт учувчилар, пойтахт меҳнаткашлари ҳозир бўлдилар.

СССР Фанлар академиясининг президенти академик М. В. Келдиш «Космик даврнинг 10 йиллиги» тўғрисида доклад қилди.

* * *

Шу куни СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкаси олдида космосни эгаллашда совет халқи эришган шонли ютуқлар шарафига ўрнатилган улуғвор ёдгорлик ёнида шонли космонавт учувчиларнинг ҳайкал портретлари хиёбони очилди.

(ТАСС).

СИЁСИЙ ТАШКИЛОТЧИЛАР ИШ ТАЖРИБАСИДАН

МЕҲРИБОН ВА ТАРБИЯЧИ

Колхоз партия комитетининг секретари ўртоқ Қ. Усмонов хўжаликда оммавий-сиёсий ва ташвиқот ишларининг олиб борилиши ҳақида мароқ билан сўзлаб берди.

— Меҳнаткашлар ўртасида КПССнинг XXIII съезди қарорларини кенг пропаганда қилишга, Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги ҳақида лекция ва суҳбатлар ўтказиб туришга катта эътибор бермоқдамиз, — дейди у. — Бу соҳада 32 агитатор, 18 сиёсий ахборотчи самарали иш олиб бормоқда. Уларнинг ҳар бири далачилик бригадаларига, чорвачилик фермасига, автогараж ва чойхоналарга биркитилган. Биз улар билан вақти-вақтида йиғилиш ўтказамиз, методик кўрсатмалар берилади, семинарлар ташкил қилинади. Шу сабабли ҳар бир лекция ва суҳбатлар мазмунли ва қизиқарли ўтади.

Ҳақиқатан ҳам коммунистик жамият кишисини тарбиялашда идеологиянинг турли формаларидан етарли фойдаланиш лозим.

Бу соҳада Калинин районидаги Калинин номли колхоз партия комитети олиб бораётган сиёсий-тарбиявий ишлари диққатга сазовордир.

Хўжаликдаги агитаторлар фахрли кишилар ҳисобланади. Айниқса, Н. Ҳикматов, Р. Тўлабоев, Қ. Қодиров, О. Раҳимов, Ш. Ориповлар томонидан ўқилган «Октябрь шарофати», «Меҳнат — бахт калити», «СССР — тинчлик қўрғони», «Оила ва фарзанд» каби темалардаги лекциялар ҳамда КПСС Марказий Комитетининг Тезислари юзасидан ўтказилган суҳбатлар кўпчиликнинг қизиқишини уйғотди.

Хўжаликда тушунтириш ва ташвиқот ишларини кучайтиришда хонадонларга биркитиб қўйилган сиёсий ахборотчиларнинг ҳиссаси ҳам катта бўлаётир. Улар партия ва ҳукуматимизнинг қарорларини, Ватанимизнинг ташқи ва ички сиёсатини оммага тушунтириш билан бирга жойларда меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, илғор тажрибаларни оммалаштириш, ишлаб чиқариш унумдорлигини оширишга оид тадбирларни ҳам амалга оширмоқдалар.

Колхознинг коммунист Ҳамидулла Каримов бошлиқ бригадаси энг илғор ишлаб чиқариш коллективларидан бири ҳисобланади. Улуғ Октябрнинг 50 йиллик тўйига муносиб туҳфа тайёрлашга астойдил бел боғлаган бу бригада азаматлари сентябрь ойининг бошларидаёқ давлатга сабзавот, картошка, мева топшириш планларини шараф билан бажардилар. Ҳар гектар карамдан пландаги 23 ўрнига 44 тоннадан, помидордан 35 тоннадан ҳосил олинди. Эртаги картошка ҳосили эса гектар бошига 15 тоннадан ошиб кетди. Колхознинг кўчма Қизил байроғи ва пул мукофотини олишга муваффақ бўлган бригада аъзолари пландан ташқари яна 70 тонна қўшимча маҳсулот бериш учун курашмоқдалар.

Бундай ютуқларнинг асосий боиси бригада коммунистларининг ҳар бир ишда авангард бўлаётганлигида, меҳнат интизомининг мустаҳкамланиб, колхозчилар учун етарли шароит яратиб берилганлиги, ҳар бир кишининг меҳнатга коммунистик муносабатда бўлаётганлигидадир.

Бригаданинг дала шийпони колхозчиларнинг ҳақиқий дам олиш жойига айланган. Бу ерда ҳамма шароит муҳайё. Бригада сиёсий ахборотчиси ўртоқ С. Мирзаев меҳнаткашлар ўртасида мунтазам равишда турли темада суҳбатлар ўтказади, газета ва журналлардаги хабарларни ўқиб, тушунтириб беради. Бундай мисолларни бошқа бригадалардан ҳам келтириш мумкин.

Партия комитети хонадонларда ҳам сиёсий-тарбиявий ишни юқори даражага кўтариш учун бир қатор тадбирларни амалга оширди. Хўжаликдаги 520 хонадонга 59 сиёсий ташкилотчи биркитиб қўйилган. Улар болали аёллар, пенсионерлар ва ўсмирлар ўртасида тушунтириш-ташвиқот ишини олиб борадилар, айни вақтда моддий ёрдам зарур бўлган оилаларга колхоз правлениеси ва партия ташкилоти орқали кўмаклашадилар.

Сиёсий ташкилотчи ўртоқ О. Султонов ўзига биркитилган 10 хонадонга тез-тез кириб, уларнинг оилавий ҳаёти, маданий турмуши, ўқувчиларнинг ўқиши билан қизиқиб, турли темаларда суҳбатлар ўтказади. О. Султонов кекса аёллар Т. Зияева, Н. Абдураҳмоноваларга пенсия пули белгиланишига ёрдам берди. Унга биркитилган хонадонларнинг ҳаммасида радиоприёмник, 5 тасида эса телевизор бор. Ана шу 10 хонадон 40 нусха газета ва журнал олади. Сиёсий ташкилотчининг бевосита ёрдами натижасида фанлардан яхши ўзлаштирмовчи 10-синф ўқувчиси Н. Ўринбоев кейинчалик яхши ўзлаштирувчилар қаторига ўтиб олди ва ўқишни муваффақиятли тугатди.

Сиёсий ташкилотчилар кишиларни ишга жалб қилиш, аҳоли ўртасида янгича анъаналарни жорий қилишда ҳам диққатга сазовор иш олиб бормоқдалар.

Колхоз партия ташкилоти сиёсий ташкилотчилар учун семинарлар, тажриба алмашиш кечалари ташкил қилади, партия мажлисларида уларнинг олиб бораётган ишлари юзасидан ҳисоботларини эшитади. Уларнинг иш фаолиятини ёритувчи фотовитрина ва стендлар, маориф кабинетлари ташкил қилинган.

Хўжалик йилдан-йилга илғорлашиб сердаромад колхозлардан бирига айланмоқда. Бу, албатта, колхоз партия ташкилотининг ҳар бир соҳага етарли раҳбарлик қилаётганлиги, аҳоли ўртасида сиёсий-тарбиявий, тушунтириш ва ташвиқот ишларини намунали олиб бораётганлигининг натижасидир.

Районимизда сиёсий-тарбиявий ишга катта эътибор бераётган хўжалик партия ташкилотлари кўплаб топилади. Жумладан, Собир Раҳимов номли, «Ўзбекистон ССР 40 йиллиги», Навоий номли, Охунбобоев номли колхозлар, «Қорасув», «Келес» совхозларини мисол қилиб кўрсатиш мумкин. Ҳозирги кунда барча колхоз ва совхозлардаги партия комитетлари меҳнаткашлар ўртасида оммавий-сиёсий ва тарбиявий ишни янада яхшилаш, КПСС Марказий Комитети сентябрь пленуми қарорини кенг тушунтириш, Улуғ Октябрнинг 50 йиллик байрамини муносиб кутиб олиш учун катта ишларни амалга оширмоқдалар.

Н. САЪДУЛЛАЕВ,
Калинин район партия комитети пропаганда ва агитация бўлимининг инструктори.

МЕҲНАТ ЗАФАРИ

Республикамизда биринчи бўлиб коммунистик меҳнат корхонаси деган юксак номни олишга сазовор бўлган Янгийўл экспериментал-колбаса заводи коллективи юбилей йилида зарбдор меҳнат қилаяпти. Ишлаб чиқариш жараёнларини тинмай механизациялаш ва автоматлаштириш, илғор технологияни жорий қилиш, мавжуд резервларни ишга солиш туфайли зафар кетидан зафар қучилмоқда. Давлат планлари муттасил ортиғи билан адо этиляпти. Сўзи билан иши бир коллектив шу йилнинг тўққиз ойлик планини ҳам муддатидан анча илгари адо этишга муваффақ бўлган эди. Топшириқ 21 сентябрдаёқ ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш бўйича 101,7 порцент, колбаса маҳсулотлари юзасидан 100,3 процент қилиб бажарилган эди.

Ой охиригача қўшимча 80 тоннадан кўпроқ колбаса маҳсулотлари, 130 минг сўмлик ялпи маҳсулот ишлаб чиқарилди. Меҳнат унумдорлиги эса ўтган йилнинг шу давридагига қараганда беш процент ортди.

КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленумининг тарихий қарорлари корхона коллективининг меҳнат кўтаринкилигини ошириб юборди. Барча ишчилар, инженер-техник ходимлар ва хизматчилар баракали ва тежамли ишлаш учун курашни янада авж олдирдилар. Хомашё ва материалларни кўплаб иқтисод қилишмоқда. Ички резервларни ишга солиш туфайли қўшимча маблағ сарфламасдан ишлаб чиқарилган колбаса маҳсулотларининг миқдори 70 тоннадан кўпроқни ташкил этди. Бу билан 150 минг сўмдан зиёдроқ иқтисодий самара кўрилди.

Корхона рационализатор ва ихтирочилари ишлаб чиқаришни янада ривожлантиришга қаратилган жуда кўп таклифларни ўртага ташламоқдалар. Ҳозиргача жорий қилинган таклифлар эвазига ҳар йили 172 минг сўмлик давлат маблағини тежаб қолиш мумкин. Ишлаб чиқариш новаторларидан Николай Тришчев, Турсун Мирзатиллаев, Тўра Нурматов, Абдурайим Манноповлар коллектив ўртасида катта обрў қозонишган. Улар нормаларни ортиғи билан бажариш, новаторлик таклифларини жорий қилиш билан коллектив эришаётган ютуқларга салмоқли ҳисса қўшмоқдалар.

М. МАҲМУДОВ.

ХИЗМАТЛАРИ ЭЛГА МАНЗУР

Кенг равон асфальт йўлнинг икки томонига ҳавас билан боқамиз. Ям-яшил мевазор, боғироғлар, кумуш толалари кўз нурини олғувчи поёнсиз пахтазорлар, олтин кузнинг жилоси билан кўнгилларга ором бахш этади. Янгитдан қад кўтарган ҳашаматли, кўпқаватли турна қатор бинолар қишлоқлар ҳуснига-ҳусн, кўркига-кўрк, файзига-файз қўшган. Уларнинг ҳаммасини колхозчи деҳқонлар, азамат бинокорлар пешана тери билан, юрак ҳарорати билан бунёд этишган. Ҳа, бундан ўн йиллар илгариги Қибрай эмас, энди бугунги Қибрай ўзининг бутун салобати билан одамларни иссиқ бағрига олган.

Биз ҳамроҳимиз «Қизил Ўзбекистон» колхозининг аъзоси Т. Бегматов билан суҳбатлашиб бораяпмиз. У бизга кейинги йиллардаги қурилишлар, ўзгаришлар тўғрисида фахр билан, завқ билан сўзлаб борар эди. У шу қишлоқда истиқомат қилаётган ҳамқишлоқларининг дилидагини ҳикоя қилар эди.

— Партия ва ҳукуматимизга ҳар қанча миннатдорчилик билдирсак арзийди, — дейди у, — ахир нега ҳам миннатдор бўлмайлик. Қишлоғимизда бир вақтлари деҳқон тушига кирмаган қурилишлар қад кўтарди. Ҳозир бу ерда деҳқон учун, унинг маиший турмуши учун нимаики зарур бўлса, ҳаммаси яратиб берилди. Бу ерда радиоприёмник тузатадиган устахона дейсизми, кийим тикиш ательеси дейсизми, қўйингчи пойафзал устахонасидан тортиб уй-рўзғор буюмларини тузатиб берадиган жойгача мавжуд. Мана яқинда уй-жойларимизни ремонт қилиб берадиган маиший комбинат биноси ҳам ишга тушиб кетди. Ўзингизга маълум, ҳозир айни пахта йиғим-терим пайти. Вақт зиқ. Шундай вақтда маиший хизмат кўрсатиш ходимлари хизматингизда бўлиб, уйингизни ремонт қилиб берганига нима етсин.

Гап билан бўлиб биз Тошкент область аҳолига маиший хизмат кўрсатиш бошқармаси қурилиш ва ремонт комбинатининг 2-ёғочсозлик цехига яқинлашиб қолганимизни ҳам пайқамай қолибмиз. Ҳамроҳимизни цехнинг прораби Степан Меркурьев қарши олди.

— Келинг отахон, хизмат?

— Ука, уйимизни ремонт қилмоқчи эдик. Ўзингиздан қолар гап йўқ, далада ҳозир иш кўп, ўзимизнинг қўлимиз тегмаяпти.

— Бажону дил отахон, кўнгилдагидай ремонт қилиб берамиз. Адресингизни қолдириб кетсангиз бас.

Орадан сал кун ўтмай сўзи билан иши бир бўлган цехнинг азамат бинокорлари Бегматовнинг уйини кечиктирмай, соз қилиб ремонтдан чиқаришди. Ҳа, бу 2-ёғочсозлик цехи коллективининг унумли ва сифатли меҳнатларидан фақат Бегматовгина эмас, қишлоқнинг кўпгина аҳолиси миннатдор бўлмоқда. Қўлигул бинокорлар шу колхознинг М. Мўминхўжаев, А. Аверкиев каби аъзолари уйини ҳам арзон ва сифатли қилиб ремонт қилиб беришди. Қисқа вақт ичида цехнинг азамат бинокорларининг меҳнати билан 120 дан ортиқ қишлоқ аҳолисининг уйи ремонтдан чиқарилди. Шу қишлоқда истиқомат қилувчи Н. Мирзаев, Қ. Холмуҳамедова, С. Зокиров ва бошқаларга янгитдан шинам уй қуриб берилди.

Қишлоқ аҳолисининг ҳожатини чиқариб, уларга юқсак маданий-маиший хизмат кўрсатишда цехнинг Ғани Аҳроров бошлиқ комплекс қурилиш бригадаси намунали хизмат кўрсатмоқда. Бригаданинг Т. Ҳошимов, К. Бурцев, Қ. Халилов, Ш. Ҳайруллин каби ҳиммати баланд бинокорлари хизмати аҳолига манзур бўлмоқда.

Худди шунингдек қурилиш ва ремонт комбинати қошидаги мебель цехи ҳам аҳолига намунали хизмат кўрсатаяпти десак янглишмаймиз. Маълумки, қишлоқ аҳолисининг маданий-маиший турмуш шароити яхшиланган сари, уларнинг уй-рўзғор буюмларига бўлган талаб ва эҳтиёжлари ҳам кун сайин ортиб бормоқда. Ана шунинг учун ҳам бу цехга тушаётган буюртмалар кети узилмай қолди.

— Биз фақат Қибрай қишлоғи аҳолисигагина эмас, — дейди цех бошлиғи Тўлқин Юнусов, — бутун область қишлоқ меҳнаткашларига хизмат қилаяпмиз. Бизга келаётган хатларда кишилар мебель, стол-стуллар тайёрлаб беришимизни, корхона, муассасалар эса шкаф, столлар, эшик, ром тайёрлаб беришимизни сўрашади. Коллективимиз хоҳ якка тартибда бўлсин, хоҳ коллектив буюртмаси бўлсин бажону дил сифатли ва ўз вақтида тайёрлаб бериш учун курашади, цехимиз шуҳрати учун талашади. Ҳозир айниқса Г. Лавшин бошлиқ бригада аъзоларидан В. Галтин, Н. Зубрев, А. Баҳромов каби мебелчилар қўлидан чиққан буюмлар кўпчиликни хурсанд қилмоқда.

Комбинат ҳузуридаги Мусахон Муҳамедов бошлик ойна цехи коллективи меҳнати ҳам аҳолига манзур бўлмоқда.

Ҳа, қишлоқ меҳнаткашларига юксак маданий-маиший хизмат кўрсатишни ўзи учун шараф деб билган бу комбинатнинг азамат, ҳиммати улуғ ходимлари барча совет кишилари қатори шонли Октябрнинг 50 йиллик байрамини муносиб кутиб олиш учун ҳозирлик кўришмоқда. Ҳимматингизга балли, қўлигул бинокор ва мебелчилар!

А. ШАИХОВ,
Х. ИКРОМОВ.

ЮБИЛЕЙ ИЛҒОРЛАРИ

Валентина Орехованинг сувоқчилик қилаётганига икки йилдан ошди. Қисқа вақтда у 1-уйсозлик комбинатининг пешқадам қурувчиси номини олди. Чилонзор массивида унинг қўли теккан шинам турар-жойлар кишини қувонтиради. Чапдаги Суратда: В. Орехова.

Пўлат эритувчи! Бу шарафли касбда Ориф Райимов муваффақиятли ишлаб келмоқда. У «Чирчиксельмаш» заводи ишчилари ўртасида юбилей мусобақасида олдинда бормоқда.

Н. Муҳаммаджонов ва В. Сироткин фотолари.

ЯНГИ МАРРАЛАРНИ КЎЗЛАБ

Жаҳон тарихида биринчи бор қуллик кишанларини парчалаб ташлаган, бутун дунё афкор оммасининг асрлар давомидаги орзу-умидини рўёбга чиқарган Улуғ Октябрь инқилобининг ярим асрлик тўйи тобора яқинлашмоқда. Қалбида ватанпарварлик ҳисси туғён ураётган, матонатли ҳар бир совет кишиси ана шу улуғ айёмни муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш фикри билан яшамоқда ва меҳнат қилмоқда. Ҳамма қатори трестимизга қарашли луб заводлари коллективлари ҳам бу умумхалқ курашида актив иштирок этмоқдалар. Уларнинг ҳар бири йил бошида зиммаларига юксак мажбуриятлар олишган эди. Қатор коллективлар эл-юрт олдида берилган ўз ваъдаларининг устидан муваффақиятли чиқмоқдалар.

Новожизненск ва Тошовул луб заводлари ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари корхоналаримиз ўртасидаги ўзаро социалистик мусобақада пешқадамлик қилмоқдалар. Аҳдига вафодор, сўзи билан иши бир бу лубкорларимиз Совет ҳокимиятининг ярим асрлик тўйи шарафига олган мажбуриятларини шараф билан бажармоқдалар. Ишлаб чиқаришнинг техник-иқтисодий кўрсаткичларини анча юксалтиришга муваффақ бўлаяптилар.

Масалан, Новожизненск луб заводи коллективининг меҳнатда эришаётган ютуқлари мақтовга сазовордир. Корхона азаматлари шу йилнинг саккиз ойлик ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш топшириғини деярли 105 процент қилиб адо этдилар. Қимматли хом ашё ҳисобланган узун тола олиш топшириғи анча ортиғи билан бажарилди. Қўшимча 120 тоннага яқин узун толали луб тайёрланди. Бу пландагига қараганда 5,9 процент кўпдир. Меҳнат унумдорлигини ошириш бўйича белгиланган топшириқ 103,3 процент қилиб адо этилди.

Корхонада мавжуд резервларни қидириб топиш ва улардан фойдаланишга алоҳида эътибор берилмоқда. Барча ишчи ва инженер-техник ходимлар бу хайрли ишда фаол иштирок этишяпти. Уларнинг куч-ғайрати, ижодий изланишлари яхши самара берди. Шу йилнинг ўтган саккиз ойи мобайнида луб хом ашёсидан олинган тола миқдори белгиланганига қараганда 0,51 процент кўп бўлди. Тола ишлаб чиқариш ҳаражатларини камайтириш мақсадида амалга оширилган тадбирлар туфайли шу давр ичида давлатнинг ўнларча минг сўмлик маблағи тежаб қолинди.

Тошовул луб заводи коллективининг ҳам юбилей йилидаги меҳнати самараси жуда салмоқли бўлаяпти. Бу пешқадам корхона ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари Улуғ Октябрь байрамини каттакатта меҳнат совғалари билан кутиб олиш юзасидан эл-юрт олдида берган ваъдаларини ортиғи билан дўндирмоқдалар. Заводда саккиз ой мобайнида қўшимча 50 минг сўмликка яқин ялпи маҳсулот тайёрланди. Хом ашёдан тола олиш, меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот таннархини камайтириш бўйича мажбуриятда белгиланган марраларга етишга сал қолди.

Бу корхоналар коллективларининг меҳнат зафарлари бутун трест аҳлини беҳад қувонтирмоқда. Уларнинг муваффақиятлари бошқа заводлар коллективларини меҳнатда янги-янги ютуқларга руҳлантиряпти. Пешқадамларимиз тажрибаси шуни кўрсатяптики, бундай меҳнат натижаларига ҳамма жойда ҳам эришиш мумкин экан. Бунинг учун фақатгина социалистик мусобақа кўламини кенгайтириш, унинг ҳақиқатан ҳам оммавийлигини таъминлаш, ишлаб чиқаришни пухта ташкил этиш, янги техника ва технологияни ўз вақтида жорий қилиш, техника тараққиётига эътиборни кучайтириш талаб этилади. Айниқса, ишлаб чиқариш маданиятини ошириш, ишчиларнинг меҳнат шароитини яхшилаш лозим экан.

ЮБИЛЕЙ ЙИЛИ МАЖБУРИЯТЛАРИНИНГ БАЖАРИЛИШИНИ ТЕКШИРАМИЗ

Новожизненск ва Тошовул заводлари коллективлари эришилган ютуқлар билан чекланиб қолишни хаёлларига ҳам келтирмаяптилар. Улар бу ютуқларни янада мустаҳкамлаш, улуғ санани бундан ҳам каттароқ меҳнат совғалари билан нишонлашга аҳд қилдилар. Шу мақсадда қўшимча оширилган мажбуриятлар олишди. Новожизненск луб заводи ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари беш йилликнинг дастлабки икки йили планини барча кўрсаткичлар бўйича 25 октябргача, 1967 йил топшириғини 4 ноябргача бажаришга аҳд қилдилар. Ўн ой ичида ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш плани 136 минг сўмлик ортиғи билан бажарилади, қўшимча 190 тонна каноп толаси тайёрланади.

Тошовул луб заводи коллективининг белгилаган марралари ҳам дуруст. Йиллик ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш плани 4 ноябргача бажарилади. Шу йилнинг ўн ойи ичида қўшимча 93 минг сўмлик маҳсулот, шу жумладан 40 тонна тола ишлаб чиқарилади.

Бу мажбуриятларни бажаришнинг ўзи бўлмайди, албатта. Буни ҳисобга олган корхоналар маъмуриятлари, партия ва касаба союз ташкилотлари қатор ташкилий-техникавий тадбирларни амалга оширишни мўлжаллашди. Бу тадбирлар асосан янги техника ва технологияни жорий қилиш, меҳнатни илмий асосда уюштириш, иш шароитини яхшилашга қаратилган. Новожизненск заводи коллективи узун каноп толаси ишлаб чиқарувчи иккинчи поток линияни ўрнатишни тугаллайди. Ҳозир корхонада лубни химиявий-механик қайта ишлашга мўлжалланган поток линия асбоб-ускуналари монтаж қилинмоқда. Бу агрегат ишлаб чиқариш майдонидан тўлароқ фойдаланиш, лубни қайта ишлаш технологик циклини 1—2 ойдан 1—2 соатгача камайтириш имконини беради. Корхонада ишлаб чиқариш чиқиндиларидан фойдаланишни йўлга қўйиш учун ҳам тайёргарлик боряпти. Шу мақсадда махсус цех асбоб-ускуналари ўрнатиляпти. У ишга тушгач чиқиндилардан плиталар тайёрланади.

Тошовул заводи коллективи ҳам ишлаб чиқаришни ривожлантиришга қаратилган қатор чораларни бирин-кетин амалга ошиpяпти. Монтажчилар узун тола ишлаб чиқарувчи поток линияни қуришни охирига яқинлаштирмоқдалар. Бу ерда титиш-тараш машинаси монтаж қилинди ва ҳозир синовдан ўтказилаяпти.

Бу корхоналар коллективлари бошлаган яхши ташаббус трест раҳбарлари томонидан тўла маъқулланди. Шу кунларда бошқа заводларда бу ташаббуснинг моҳиятини тушунтириш юзасидан ташкилий-тарбиявий ишлар амалга оширилаяпти.

А. ФАЙЗУЛЛАЕВ,
«Ташзаготлуб» трести бошқарувчиси.

Юбилей мавсумида пахтани қоп-қанорсиз ташиш учун минглаб автоприцеплар колхоз-совхозларга жўнатилди. «Ташавтомаш» заводи коллективи бу йил ҳаммаси бўлиб 30 мингта автоприцеп тайёрлаш учун курашмоқда. Ҳар ойда пландан ташқари ўнлаб прицеп конвейердан тушаётир. Суратда: янги тайёрланган автоприцепларни кўздан кечириш пайти.

В. Сироткин фотоси.

ХУМСОНДА БУТУНИТТИФОҚ ЯДРО ФИЗИКАСИ МАКТАБИ

МАМЛАКАТНИНГ АТОҚЛИ ФИЗИКЛАРИ — ЎЗБЕКИСТОН МЕҲМОНИ

Тошкент яқинидаги Хумсон қишлоғида 3 октябрда Бутуниттифоқ ядро физикаси мактабида машғулотлар бошланди. Ядро физикаси соҳасида мамлакатимизда ишлаб келаётган атоқли олимларнинг ёш тадқиқотчилар билан бу учрашуви СССР Фанлар академияси билан Ўзбекистон ССР Фанлар академияси биргаликда ташкил этди. Атом ядросининг тузилишини ўрганиш учун жуда муҳим проблема, яъни ядролар ичидаги электр-магнит ҳаракатлар проблемаси мазкур мактабда ўтказиладиган машғулотларга мавзу қилиб олинди.

Хумсон ядро физикаси мактабидаги машғулотларни Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги, ядро физикаси институтининг директори У. О. Орипов бошлаб берди.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг президенти, СССР Фанлар академиясининг корреспондент аъзоси О. С. Содиқов машғулот қатнашчиларини табриклаб, Хумсондаги ядро физикаси мактабининг иши республикамизда ядро тадқиқотларини ривожлантиришда муҳим босқич бўлишини, Ўзбекистонда фанни янада юксалтирмоқ учун катта аҳамиятга эга бўлажагини айтиб ўтди.

Машғулотларни бошлаш маросимида СССР Фанлар академияси ядро спектроскопияси илмий кенгашининг раиси, СССР Фанлар академиясининг корреспондент аъзоси профессор Б. С. Джелепов нутқ сўзлади.

Бутуниттифоқ ядро физикаси мактабининг ишида профессорлар В. Г. Соловьев (Дубна), Л. К. Пекер (Ленинград), В. С. Шпинель (Москва), Э. Е. Берлович (Ленинград) ва бошқа таниқли олимлар қатнашмоқда. Улар ядро физикасининг актуал проблемаларига доир мавзуларда мактабда лекциялар ўқийдилар. Шу мактабдаги лекцияларни тинглаш учун Москва, Ленинград, Тошкент, Киев, Дубна, Новосибирск, Ереван, Олмаота, Обнинск ва мамлакатнинг бошқа шаҳарларидан фан докторлари ва кандидатлари келишди. Бу одатдан ташқари мактаб «шогирдларининг» ҳаммаси 140 кишига яқин бўлиб, улар орасида Болгария, Германия Демократик Республикаси, Польша, Чехословакиядан келган ёш олимлар ҳам бор.

Бутуниттифоқ ядро физикаси мактабининг навбатдаги машғулотлари Ўзбекистонда ўтказилаётганлиги тасодифий эмас. Профессор Б. С. Джелепов айтиб ўтганидек, Тошкентда ядро физикасига доир тадқиқотлар муваффақиятли ривожланмоқда, бу ерда ядро реактори ишлаб турибди, ядро физикаси институти, физика-техника институти бор, малакали физик кадрлар ўсиб етишган. Ўзбекистон пойтахтида ядро спектроскопияси соҳасида муҳим тадқиқотлар ўтказилмоқда. Жумладан, ўзбек физиклари бу борада иккита муҳим соҳада мароқли изланишларни ривожлантирмоқдалар. Бу соҳадаги ишлар бизнинг мамлакатимизда фақат Тошкентда олиб борилмоқда.

Мактабда машғулотлар 16 октябрга қадар давом этади.

А. ЕРШОВ,
ЎзТАГ мухбири.
Хумсон, Тошкент области.

Юқори Чирчиқ районидаги «Ўзбекистон» колхозида Валентин Ким бригадаси йиллик планни биринчилар қаторида бажарди. Бригада аъзолари 382 тонна пахта сотдилар. Улар яна 118 тонна «оқ олтин» етказиб бериш мажбуриятини олдилар. Шу йўлда ғайрат кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар. Суратда: бригада хирмонидан пахта жўнатиш пайти. Қ. Розиқов фотоси (ЎзТАГ фотохроникаси).

МЎЛЖАЛ 35 ЦЕНТНЕР

Участкамизнинг меҳнатсевар аъзолари юбилей йилида фидокорона меҳнат қилиб, мўл ҳосил етиштиришга муяссар бўлдилар. 674 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 26,6 центнердан ҳосил етиштирилиб, давлатга 1800 тонна «оқ олтин» топширилди. Ёки бу соҳадаги план 102 процент бажарилди. Бу ютуқларимиз ўз ўзидан келгани йўқ, албатта. Биз ишимизни механизацияга ихлос қўйиб, унинг куч-қудратига ишонган ҳолда олиб бордик. Бундан ташқари яна бир энг муҳим омиллардан бири — коммунист ва комсомолларимизнинг пахтачиликдаги етакчилик роли ошганлигидир.

Партия аъзоси Анвар Ўролов бош бўлган энг йирик, мўл ҳосилли бригада биринчи бўлиб маррага етди. У 121 гектар ернинг ҳар гектаридан ўртача 27 центнердан ҳосил кўтарди. Бригада азаматларининг юбилей марраси ҳар гектаридан 37 центнердан ҳосил йиғиб олишдир. Кекса пахтакор коммунист Холмат Бойжигитов, Малик Субонов, Эргаш Бўтабоев, Эргаш Мўминов, Эргаш Султонов ўртоқлар бошчилик қилаётган бригада ва звено миришкорлари ҳам меҳнатда фидокорлик кўрсатмоқдалар. Уларнинг бригада ва звенолари пахта сотиш планларини 110 — 120 процент этиб бажарди. Ҳали далада ҳосил мўл.

Участкамизда пахта тайёрлаш плани 18 иш кунида бажарилди. Бу механизациянинг шарофати туфайли бўлди. Пахтазорларда 23 та териш агрегати кун-туни жавлон уриб ишлади. Теримда механик-ҳайдовчилардан Қаҳҳор Сулаймонов, Бўрибой Шораҳмедов, Файзи Иброҳимов, Иброҳим Юнусов каби ёшларимизнинг қўли баланд келди. Ҳозиргача бу дала гвардиячилари ўз машиналари бункеридан 60 — 70 тоннадан «оқ олтин» тўкдилар. Биз кунига 100 тонналаб «оқ олтин»ни қабул пунктларига пешмапеш етказиб турган Т. Абдуқодиров, Т. Абдураззоқов, Ш. Эрматов, М. Эшгашев, Қ. Ортиқбоев сингари тележкачиларимиз ғайратидан ҳам бениҳоя мамнунмиз.

Етиштирилаётган «оқ олтин»нинг таннархини йил сайин пасайтиришга эришмоқдамиз. Агар 1965 йилда бир центнер пахтанинг таннархи 25 сўм, 1966 йилда 22 сўм бўлса бу йил уни яна 4 — 5 сўмга арзонлаштирмоқчимиз.

Участкамиз пахта тайёрлаш планининг бажарилишига катта ҳисса қўшган, граммлардан тонналар ундираётган Г. Айтенова, В. Шарипова, Т. Сиддиқова, Ҳ. Мақсудова, С. Йўлчиева каби кўпмингкилограммчи теримчиларимиздан бениҳоя мамнунмиз.

Участкамиз пахтакорлари ўтган йили гектаридан 34 центнердан ҳосил етиштиришган эди. Бу йилги мақсадимиз ҳар гектар ердан 35 центнердан ҳосил олиш. Биз бу мақсадга юбилей йилида албатта эришамиз. Бунинг учун барча имкониятлар мавжуд. Далада ҳосил мўл.

Тешабой ТОШТЕНОВ,
Ўрта Чирчиқ районидаги «Полярная звезда» колхозининг 2-участка бошлиғи.

ПЛАН 10 ОКТЯБРГА

«Юбилей йилида она-Ватан хирмонига ҳар гектар майдондан пландагига нисбатан 5 центнердан кўп «оқ олтин» тўкамиз».

Орджоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозининг миришкор деҳқонлари йил бошида шундай аҳд қилишган эди. Колхозчилар ёз бўйи ана шу мақсад йўлида астойдил меҳнат қилдилар. Ҳалол меҳнатнинг натижаси — мўл ҳосил терими авж олдирилмоқда. Ҳар бир теримчи кун сайин кўпроқ пахта теришга — зиммадаги социалистик мажбуриятни эртароқ адо этишга ошиқяпти.

Колхознинг 1000 гектар пахта майдони бор. 2900 тонна ўрнига 3400 тонналик «оқ олтин» хирмони учун қатъий кураш кетмоқда. Бу курашда ўртоқ Турғунбой Утепов бошлиқ бригада пешқадамлик қилмоқда. Эртой Бўрибоев, Тўра Абдуқодиров ўртоқлар бошлиқ бригадалар ҳам суръатни кун сайин оширмоқдалар. Уминигкилограммчилар карвонбошиси Инобат Тўйчиева ҳар куни нормани 2—3 ҳиссадан ошириб бажараётир.

— Мен, — дейди Инобат — Октябрь байрамигача 12 тонна пахта териб бериш мажбуриятини олганман. Шу сўзимнинг устидан чиқаман.

Инобатнинг издошлари Турсуной Нурматова, Гулнора Хидирова ва Гулистон Муҳаммадалиеваларнинг ҳам кунлик иш суръати чакки эмас.

— Мақсадимиз пахта тайёрлаш планини 10 октябргача бажариш, — дейди колхоз партия ташкилотининг секретари Абдулла Соатов. Бунинг учун биз барча тадбирларни тўла амалга оширамиз. Ҳар кунги пунктга 4—5 процент пахта жўнатишга эришамиз.

«Қизил Ўзбекистон» колхози деҳқонларининг юбилей йилидаги умидлари юксак. Улар маррага эртароқ етиб, зиммадаги социалистик мажбуриятни ортиғи билан бажариш иштиёқида ҳормай-толмай меҳнат қилмоқдалар.

Н. ТУРАЕВ.

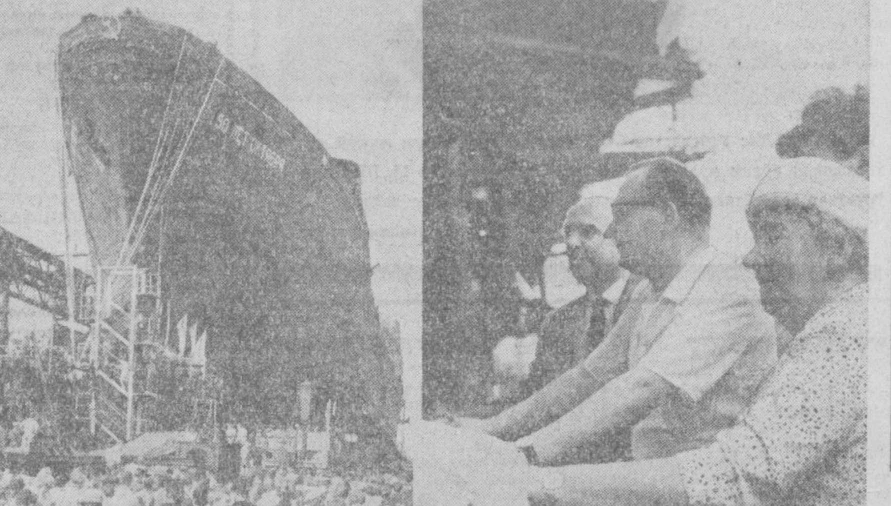

Шу йилнинг 20 июлида польшалик кемасозлар Совет Иттифоқи учун тайёрлаган теплоходни ишга туширди. Бу уларнинг Улуғ Октябрнинг ярим асрлик юбилейига катта совғаси эди. Кемага «Октябрнинг 50 йиллиги» деган ном берилди. Бу номни революция қатнашчиси 77 ёшли поляк аёли Ванда Желявска қўйганди. Суратлар теплоходни сувга туширилиши ва Ванда Желявска тантанали равишда теплоходга ном қўяётган пайтларда олинган.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

БУДАПЕШТ ИШЧИЛАРИ ЎЗБЕКИСТОННИ ТАБРИКЛАДИЛАР

БУДАПЕШТ, 4 октябрь. (ЎзТАГ махсус мухбири Э. Рашидов). Ўзбек маданияти декадасининг қатнашчилари бугун Будапештдаги 10-район вакиллари билан учрашдилар. Ишчилар меҳмонларни ғоят самимий ва хушнудлик билан кутиб олдилар.

Венгрия пойтахтининг ана шу шарқий чеккасида шаҳарнинг кўпгина йирик саноат корхоналари жойлашган. Шу сабабли бу район «Пролетар маркази» деб аталаётгани бежиз эмас. Электромеханика заводининг маданият саройида венгер-совет дўстлигига бағишланган митинг бўлиб ўтди. Митингда шу корхоналар вакилларидан бир мингдан кўпроқ киши ҳозир бўлди. «Совет ҳокимиятининг эллик йили ичида Совет Ўзбекистони» фотовиставкаси жойлашган бинода митинг бошланишидан анча олдин Ўзбекистон делегациясининг аъзолари билан бир қанча завод ишчи ва хизматчилари ўртасида самимий учрашув бўлди.

Инженер Е. Криштос Ўзбекистон корхоналарининг ишчилари қандай ишлаётганликлари ҳақида зўр қизиқиш билан биздан суриштириб, бундай деди: «жуда катта тараққиётга эришган ўзбек биродорларимиз қандай яшаётганликларини ана шу фотосуратларда кўришдан мен ғоят хурсанд бўлмоқдаман. Сизнинг ишчиларингиз биринчи даражали техникага эга».

Район раҳбарлари, корхоналарнинг вакиллари нутқ сўзлаб, республикамиз вакилларини қизғин табрикладилар, экономика ва маданиятни ривожлантиришда ўзбек халқига янгидан-янги муваффақиятлар тиладилар.

Венгер дўстлар концерт берган ўзбек санъат усталарини шодуҳуррамлик билан кутиб олдилар.

НИГЕРИЯДАГИ АҲВОЛ

ЛАГОС, 4 октябрь. (ТАСС). Нигерия федерал ҳукуматининг ўрта ғарбий штат территориясида Агбор шаҳрини ишғол қилган қўшинлари Нигер дарёсининг ғарбий соҳилида жойлашган Асаба шаҳрига ҳужум қилмоқдалар.

Федерал қўшинларнинг Нигерия шарқий области территориясида ҳаракат қилаётган бошқа қисмлари шарқий область пойтахти Энугу шаҳрида ҳужумни давом эттирмоқдалар. Лагос радиосининг хабар беришича, федерал қўшинлар Энугуга олиб борадиган ҳамма йўлларни тўсиб қўйганлар ва шаҳар чеккаларида жанг қилмоқдалар.

ХИТОЙДАГИ ВОҚЕАЛАР

Кейинги кунларда Пекиндаги газеталар Хитой Халқ Республикасининг 18 йиллигига аталган дабдабали нутқлар ва бошқа материаллар билан тўлиб чиқмоқда. Шу материалларда «маданий революциянинг» муваффақиятлари тўғрисида айтилаётган ҳамда ҳозирги вақтда Хитой сиёсий жиҳатдан ҳам, иқтисодий жиҳатдан ҳам «қулай аҳволда» турибди, деган умумий сўзлар кўп. Шу билан бирга мана шу «ютуқларнинг» ҳаммаси Мао Цзэ-дун идеяларининг муъжизкор таъсири туфайли қўлга киритилди, деб мақталмоқда. Синьхуа агентлигининг айтишига қараганда, хатто Хитой ҳарбий ҳаво кучлари яқинда Американинг «У-2» разведкачи самолётини уриб туширганлигининг ҳам боиси шуки, ҳарбий ҳаво кучлари Н-қисмининг командирлари «Мао Цзэ-дун асарларида айтилган сўзлар ёрдамида жангга раҳбарлик қилган» эмишлар.

Лекин Пекиндаги ажнабий кузатувчилар мана шу нутқларда ҳамда марказий ва маҳаллий газеталарнинг байрамга аталган мақолаларида учинчи беш йиллик план қандай бажарилаётганлиги тўғрисида фикр юритишга имкон берадиган битта ҳам рақам келтирилмаганлигини кўриб таажжубландилар. Хатто планнинг ўзи ҳам тилга олингани йўқ. План тўғрисида ана шундай индамасликнинг ўзига «маданий революция» натижасида экономикада юз берган тартибсизлик саноатнинг асосий тармоқларида планни бажаришни барбод қилганлиги тўғрисида чет эл матбуотида босилаётган жуда кўп хабарларни тасдиқловчи янги далил бўлди, деб баҳо берилмоқда.

Бу йилги план бажарилмай қолишига бевосита нималар сабаб бўлганлиги ҳам айтилмоқда. Мао Цзэ-дун группаси корхоналарда «ҳокимиятни қўлга олиш» учун курашни авж олдириши билан шу йилнинг бошида бутун мамлакатда оммавий забастовкалар бошланиб кетганлиги мана шу сабабларнинг биридир. Ишчилар ўзларининг касаба союз ва партия ташкилотларини хунвэйбинлар ва цзаофанлар босқинидан ҳимоя қилиш билан овора бўлиб қолишди. Улар «Мао йўлининг» жойлардаги мухолифлари томонидан ўтказилган ва ишчиларнинг фаровонлигини яхшилашга қаратилган, аммо «экономизм ва ревизионизмнинг хатарли кўринишлари» деб юқоридан берилган буйруққа биноан бекор қилинган оз миқдордаги чора-тадбирларни ҳам ҳимоя қилиш билан овора бўлиб қолдилар.

Забастовкалар сабабли, юз минглаб хунвэйбинлар ташилаётганлиги ҳамда кўпгина вилоятларда бўлиб турган қуролли тўқнашувлар сабабли транспортнинг иши муттасил бузилаётганлиги бутун экономикага таъсир қилгани каби, саноатга ҳам таъсир қилди.

Хитой ёқилғи балансининг бешдан тўрт қисмини ташкил қилган кўмир қазиб чиқариш камайиб кетганлиги саноатнинг кўпгина муҳим тармоқларидаги ишга тўсқинлик қилди. Ниҳоят, тажрибали ташкилотчилар ва мутахассисларнинг кўплари Мао Цзэ-дунга етарли равишда содиқ эмас, деб айбланиб, корхоналарга раҳбарлик қилишдан четлаштирилганлиги ишлаб чиқаришга ёмон таъсир қилди.

Чет эл матбуотида Мао тактикавий чекиниш бошлади, деган гаплар айтилмоқда. Ҳозир бошланган бу тактикавий чекинишга кузги ҳосилни йиғиб-териб олиш хавф остида қолганлигигина сабаб бўлмасдан, шу билан бирга саноатдаги жиддий қийинчиликлар ва бир қанча районларда қуролли кураш Мао Цзэ-дунчиларнинг зиддига айланиб кетаётганлиги ҳам сабаб бўлмоқда. Бу чекиниш «бирлашишга» ва куч қўлланиб курашишдан воз кечишга қилинаётган даъватларда ифодаланмоқда. Бу янги йўл-йўриқ байрамда сўзланган нутқларда кўп марталаб такрорланди. Лю Шао-Цини ва Мао Цзэ-дуннинг бошқа мухолифларини «батамом обрўсизлантириш» ҳозирги босқичда «маданий революция»нинг асосий вазифаси қилиб қўйилмоқда.

Қаршилик кўрсатаётганларни қурол кучи билан бостириш тўғрисида илгари берилган йўл-йўриқ учун жавобгарлик энди Мао Цзэ-дуннинг иккинчи даражали кўмакчилари устига тўнкалмоқда, шу кўмакчиларнинг ҳаракати ҳаддан ошиб кетганлиги «омма ўртасида қонли тўқнашувлар бошланиб кетишига сабаб бўлди», деган гаплар айтилмоқда. Лекин шу нарса маълумки, Мао Цзэ-дуннинг хотини Цзян Цин ўз эри номидан гапириб, «куч ёрдами билан ҳужум қилинглар» деган шиорни июль ойидаёқ кўтариб чиққан эди.

«Маонинг энг яқин сафдоши» Линь Бяо Тяньаньмэнь майдонида сўзлаган нутқида «маданий революция» гўё «халқаро коммунистик ҳаракат тарихида пролетариат диктатураси мамлакатида қилинган биринчи улуғ революция бўлди», партия ичида ҳокимият тепасида турган, лекин капиталистик йўлдан бораётган «бир ҳовуч» шахсларга қарши улуғ революция бўлди, деган гапларни айтди. Мана шу «назарий» найрангбозликларни Линь Бяо «раис Мао Цзэ-дуннинг марксизм-ленинизмнинг янгича, жаҳоншумул, доҳиёна ва ижодий ривожлантириши», деб даъво қилди.

ТАСС, 3 октябрь.

ГРЕЦИЯДАГИ ХУНТАГА АҚШНИНГ ҲАРБИЙ ЁРДАМИ

ВАШИНГТОН, 4 октябрь. (ТАСС). АҚШ конгрессининг вакиллар палатаси маъқуллаган қонун лойиҳасига кўра, Грециядаги ҳозирги режим бундан беш йил муқаддам Америка томонидан Грецияга берилган иккита эсминец ва битта сув ости кемасидан «вақтинча фойдаланиш» ҳуқуқини сақлаб қолади.

Конгресс аъзоси Эдвардс (Калифорния штатидан сайланган демократ) мана шу қонун лойиҳасига қарши овоз бериб, бу қонун лойиҳасини қабул қилиш, «Грециядаги тоталитар хунтага ҳарбий ёрдам бериш билан тенг» деди.

Давлат департаменти АҚШ вакиллар палатасининг бу қарорини шарҳлашдан бош тортди. Бироқ давлат департаментининг расмий вакили, АҚШ ҳукумати конгресснинг бу қарорини тўла равишда маъқуллаётганлигини очиқ шама қилиб ўтди.

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

ЧЕХОСЛОВАКИЯ

Прагадаги «Свет совету» нашриёти 1945 йилдан буён рус ва совет адабиётининг энг яхши асарларини 25 миллион нусхадан кўпроқ нашр этди. Нашриёт Улуғ Октябрнинг 50 йиллигига 11 та янги номдаги асарлар чиқаради. Бу асарларнинг ярмидан кўпроғи ҳозирдаёқ китоб бозорларида пайдо бўлди. Революциядан кейинги совет адабиёти энг яхши асарларининг антологияси бўлган «Илҳом доираси» асари энг қизиқарли китобдир.

ВЕНГРИЯ

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллиги муносабати билан Будапешт кинотеатрларининг экранларида «Чапаев» совет бадиий фильми яна намойиш қилина бошланди. Шу муносабат билан фильмда Чапаев ролини ижро этган Б. Бабочкин ва пулемётчи Анка ролини ижро этган В. Мясниковалар Венгрия пойтахтига келдилар.

Г Д Р

Берлинда «50 йил ичида СССРда халқ маорифи» деган виставка намойиш қилинмоқда. Экспонатлар Октябрь революцияси вақтидан буён ҳозирги кунларимизгача бўлган давр ичида совет мамлакатида халқ маорифини ривожлантириш соҳасида эришилган жуда катта ютуқлар ҳақида ҳикоя қилади.

БОЛГАРИЯ

Октябрнинг 50 йиллигига ва болгар-совет дўстлигига бағишлаб ўтказилаётган оммавий митинглар ва йиғилишлар тўғрисида, байрам концертлари, кечалар ва учрашувлар ҳақидаги хабарлар Болгариянинг ҳамма томонларидан келиб турибди.

Верна округидаги клубларда ва маданият саройларида Улуғ Октябрь социалистик революцияси тўғрисида лекциялар, суҳбатлар ўтказилмоқда. Болгария пойтахти Софияда, Пловдив, Перник, Враца, Благоевград ва мамлакатнинг бошқа шаҳарларидаги болгар-совет дўстлиги комитетлари активистларининг йиғилиши ўтказилди.

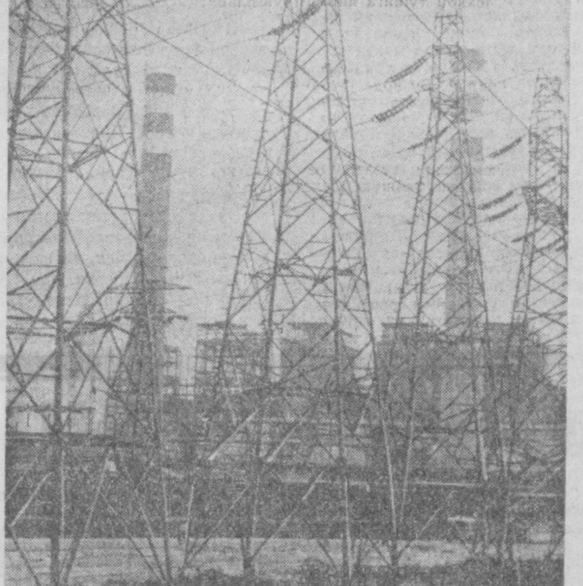

ПОНТНУВДА (Познань воеводствоси) 1200 минг киловатт қувватга эга бўлган электростанция барпо этилмоқда. Бу улкан электростанция ўзининг катталиги билан Польшада ягона ҳисобланади. Понтнув электростанцияси яқин йиллар ичида мамлакатга энг арзон электр қуввати етказиб беради.

ЦАФ—ТАСС фотоси.

СССР УЧУН ТЕПЛОХОДЛАР

ҚАРДОШ СОЦИАЛИСТИК МАМЛАКАТЛАРДА

Гданск кемасозлик корхонасига яқинда совет кемаси «Жарница» кириб келди. Балиқни қайта ишловчи бу сузувчи фабрика бундан бир неча йил муқаддам худди шу корхонада қуриб битказилган эди.

Ҳозирги вақтда бу кемани Архангельск балиқ тутиш флотилиясининг энг яхши кемаларидан бири деб ҳисоблашади. Негаки, ўтган йилнинг тўртинчи кварталида «Жарница» коллективи социалистик мусобақада биринчи ўринни эгаллади. 1966 йил март ойида фойдаланишга топширилган сузувчи фабрика денгизда 22 минг миля йўл босди. Унинг барча механизм ва қурилмалари жуда пухта ишлади. Капитан Василий Могутов эса ўтган йили Ленин ордени билан мукофотланди. Унинг фикрича, поляк кемасозлари қўлидан чиққан кема жуда яхши ишлаган.

Яқинда эса яна бир совет савдо теплоходи «Самуил Маршак» Гданск портига лангар ташлади. Бу теплоход ўтган йил апрель ойида ишга туширилган бўлиб, у бир йўла 12 минг 500 тонна юк ташиш қувватига эга эди. Ўтган вақт ичида мазкур теплоход 56 минг миля масофани сузиб ўтиб, Япония, Куба, Покистон, Ҳиндистон, Туркия, Қувайт каби мамлакатларнинг портларига ёғоч, қанд-шакар, цемент етказиб берди.

Теплоход энг қийин об-ҳаво шароитига ҳам чидаш берди. Масалан, ўтган йилнинг октябрида у Япония томон сузаётганида Панама каналида циклон ҳукмронлик қиларди. Теплоход шиддатли бўронга, ўн метр келадиган денгиз тўлқинларига чидаш бериб, рейсни давом эттирди. Ўша бўронли кунларда кейинчалик бир неча кема чўкиб кетганлиги аниқланди. Бироқ совет теплоходи барча механизм ва қурилмаларининг мустаҳкамлиги туфайли оғир синовдан муваффақиятли ўтди. Унинг капитани Эрик Соснов ҳам кеманинг яхши ишлаганлигини қайд қилди.

Бу икки мисол Гданск кемасозлари яратаётган теплоходларнинг аъло сифатлилигидан далолат беради. Совет денгизчиларининг поляк кемаларига берган бундай юксак баҳоси бежиз эмас. Гданск кемасозлик комбинати аввало Совет Иттифоқи учун теплоходлар экспорт қилувчи йирик корхонадир. У 1948 йилдан то шу йил сентябригача 483 кемани сувга туширди. Уларнинг умумий юк ортиш ҳажми 2 миллион тоннадан анча ортиқдир. Ана шу савдо ва балиқчилик кемаларининг бир қанчаси СССР заказига бўйича қуриб берилди.

Совет флоти учун тайёрланган бир теплоход «Коммунист» деган ном олди. Унинг юк ортиш қобилияти 12 минг 725 тоннадир. «Коммунист» теплоходи савдо кемаларининг янги такомиллашган турига киради. Янги турда биринчи бўлиб «Коммунист» ишлаб чиқарилган эди. Шу йилнинг ёзида яна бир теплоход сувга туширилди. Бу янги балиқчилик базаси «Октябрнинг 50 йиллиги» деб номланди. Буюк революциянинг қатнашчиси бўлган поляк аёли Ванда Желявска кемага ана шу номни берди.

Гданск верфи Польша Халқ Республикасидаги тўртта асосий кемасозлик корхоналарининг бирлидир. Йил давомида фойдаланишга топшириладиган кемалар сони бўйича бу корхона жаҳонда биринчи ўринни эгаллаб турибди. Шу йил 32 теплоходни тўла қўлдан чиқариш мўлжалланаяпти. Бу кемаларнинг ҳаммаси 197 минг 520 тонна юк таший олади. Шулардан 26 таси экспорт қилинади.

Корхона жуда катта майдонни— 200 гектардан ортиқ жойни эгаллаган. Мабодо, чет эллик меҳмонлар келиб қолгудек бўлса, уларни комбинат территорияси бўйлаб фақат автомашинада томоша қилдиришади. Бу ерда 10 мингдан ортиқ киши ишлайди. Теплоходлар учун двигателларни Познань шаҳридан, мебель устига қопланадиган газламаларни Лодздан, радиоқурилмаларни эса Варшавадан келтирилади.

Гданск кемасозлик корхонаси 1948 йилда ишга туширилган эди. Ўша вақтдан буён техника прогрессининг ривожланиб бораётганлиги, кўплаб тажриба орттирилаётганлиги, ажойиб конструкциялар асосида кема қуриш такомиллашаётгани туфайли у бутун дунёда маълум ва машҳур бўлиб қолди.

Умуман, Польша балиқчилик кемалари ишлаб чиқаришда улкан муваффақиятларга эришган. Юқори техника класси ва жуда кўп ижобий сифатлари туфайли Польша кемаларига жаҳонда эҳтиёж катта. Ана шу типдаги теплоходларни етказиб бериш бўйича Польша Япониядан сўнг иккинчи ўринни эгаллаяпти.

Шу билан бир қаторда, Польшада савдо теплоходлари қуришда ҳам катта ютуқларга эришилди. У ўзининг пухта ва сифатли ишлаши билан бугун жаҳон стандартидан юқори. Бошқа тараққий қилган мамлакатларда тайёрланаётган шу хилдаги теплоходлардан устун туради.

Масалан, 12 минг 500 тонна юк ортадиган «Б-44» савдо теплоходи жаҳон кемасозлиги энг янги намуналарига мувофиқ қилиб қурилаяпти. Ҳозирнинг ўзидаёқ 15 та ана шундай теплоход ишлаб чиқарилди. Совет Иттифоқи ана шундай теплоходни заказ қилди. Узунлиги 143 метр, кенглиги қарийб 21 метр, баландлиги салкам 13 метр келадиган янги кема бирорта ҳам заклепкасиз тайёрланган, унинг ҳамма узеллари тўла пайвандланган. Теплоход шундай лойиҳа асосида қурилмоқдаки, у ҳалокатга учраганида ҳам чўкиб кетмайди. Бунда у турли хил автоматик қурилмалар, ҳавонинг температураси ва намлигини бошқариб турадиган аппаратлар билан тўла-тўкис таъминланган. Теплоход машиналари ишлаб турганида унчалик шовқин чиқармайди.

Гданск кемасозлик корхонасининг бундай муваффақиятлари аввало ишчиларнинг меҳнати туфайли қўлга киритилаяпти. Социалистик меҳнат бригадаларидан мастер Ф. Врубель бошлиқ слесарлар коллективи мана саккиз йилдирки, энг масъулиятли ишларни ҳам сифатли бажаради. Бригаданинг 18 аъзоси Польша Бирлашган ишчи партиясига кирган.

Гданскда ишлаб чиқарилган кемалар Чехословакия, Куба, Бирлашган Араб Республикаси, Англия, Франция, Ҳиндистон, Норвегия ва бошқа кўпгина мамлакатларнинг байроқлари остида денгиз ва океанларда сузади. Шу йилнинг апрель ойида бу йирик корхонага буюк Ленин номи берилди. Ҳозирги кунда корхона аҳли Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги шарафига мажбуриятлар олиб ишламоқда.

Ежи ГРЕМБОВСКИ,
Поляк журналисти.

Бу йил Калинин районидаги Карл Маркс номли колхоз боғларида мева ҳосили мўл бўлди. Колхоз боғбонлари дарахтларни яхши парвариш қилганликлари, ҳашаротга қарши ҳар мавсумнинг ўзида усталик билан курашганликлари туфайли ана шундай ҳосил етиштиришга эришдилар. Шунинг учун ҳам колхоз пландаги 160 тонна ўрнига 189 тонна мева топширди. Мева теришда колхозчилардан А. Хожимуродова, В. Қорабоева ўртоқлар айниқса ғайрат кўрсатишаётир. Суратда: (чапдан ўнгга) А. Хожимуродова ва В. Қорабоева ўртоқлар олмазорда.

А. Ҳайтмуҳамедов фотоси.
(ЎзТАГ фотохроникаси).

ЛИРИК ШЕЪРЛАР

Бодом қабоқ тагларида
Кўзи қийингим,
Қалдирғочнинг қанотидек
Қоши қуюғим,
Эркаланиш, кулишларда
Сиپо, тийиғим,
Минг қизларнинг орасида
Сарам, суюгим,
Овчимасман тақдирингга,
Ҳуркма кийингим.

* * *

Хаёл бўлиб кўнглинг эркалай,
Шамол бўлиб сочларинг тарай,
Ширин тушлар кўриб ухласанг,
Деразангдан ой бўлиб қарай.
Меҳрмисан, ё жодумисан?
Юрагимга ўт, ёғдумисан?
Қора кўзли шўх оҳумисан?
Қўшиқларим сенга бир талай.
Ҳайрон бўлма шайдолигимдан,
Ҳузурингда пайдолигимдан,
Чаман ичра раънолигингдан
Гул баргига ғазаллар ёзай.

* * *

Ўзбекларнинг хуш одати
Меҳмон кутади.
Бир пиёла қайноқ чойни
Қўлга тутади.
Кел, тортинма, уйимизга
Меҳмон бўл, ошнам,
Чойим қайноқ бўлганидек
Қайноқ меҳрим ҳам.

* * *

Онамга бир оғир сўз
Айтишимдан қўрқаман,
Оғриб дили, бемаҳал
Ранжишидан қўрқаман,
Бу хол бир кун боламдан
Қайтишидан қўрқаман.

Муҳаммаджон ҚЎШОҚОВ.

СЕН КЕЛГАНДА...

(СОЛДАТ ШЕЪРИ)

Кошки тезроқ келсанг
шаҳримга,
Тўлиб қолар эди кўчалар.
Мен, уйчалар, дарёйи азим,
Шаҳримдаги кичик сойчалар,
Дарахтлар ҳам қиларди таъзим.
Келганингда кўча тўлдириб,
Укажонлар чопар ортингдан.
Кўксингдаги юлдузни кўриб,
Ўрашади тўрт томонингдан,
Барчамизни ортда қолдириб.
Нигоҳини узолмай она,
Севинчидан ювилар юзи.
Тутмоқчидай ўзини мардона,
Шивирлайди қалбининг сози:
Ўғлим, — дейди дилни ёндириб.
Сен қайтасан, сен келганингда,
Тўлиб қолар катта кўчалар.
Мен, уйчалар, дарё азим,
Шаҳримдаги кичик сойчалар,
Дарахтлар ҳам қилади таъзим.

Д. ТОЖИЕВА.

ҲАР ТЎҒРИДА

СУВ ТЕЗРОҚ ОҚАДИ

ГФР химия корхоналари бирлашмаси сувни икки баравар тез оқишга мажбур этадиган моддани ҳосил қилишга муваффақ бўлди. Бир тонна сувга шундай модданинг бир грамми томизилса бас, сув молекулалари ўртасидаги ишқалиш кескин камаяди. Янги модда билан ўт ўчирувчилар қизиқиб қолишди, ахир унинг ёрдами билан насос конструкциясини ўзгартирмай туриб сувни қарийб икки баравар тез ҳайдаш мумкинда!

РЕЗИНА МЕТАЛЛ

РЕЗИНА ипни икки, уч, ҳаттоки беш баравар чўзиш мумкин. Металл ундай эмас. Уни камдан-кам бир ярим баравар чўзишга муваффақ бўлинади—шундан сўнг у чўрт бўлиниб кетади. Лекин бир металлни иккинчиси билан қўшиб эритилса (масалан, қўрғошинни алюминий билан) баъзи эритмалар ғоят эгилувчан бўлиб қолади. Бундай қотишмадан тайёрланган симни ўн беш баробар чўзилса ҳам узилиб кетмайди.

АСФАЛЬТДА БУҒДОЙ ЎСДИ

МИЧИГАН (АҚШ) университетининг олимлари унумсиз қум тупроқда ўсимлик ўстиришнинг янги усулини топдилар. Ер сатҳидан 60 сантиметр чуқурликка асфальт юпқа қилиб солинади ва устига яна тупроқ ётқизилади. Сўнгра бу ерга буғдой экилади. Асфальт намни ўзида тутиб қолади, сувда эрийдиган органик моддаларнинг ер тагига ўтиб кетишига йўл қўймайди.

ҲАВОДАН — ҚЎРҒОШИН

ҲАВОДАН минглаб тонна қўрғошин олиш мумкин. Бу «қўрғошин рудаси» конини одамларнинг ўзлари яратишяпти. Автомобиль двигателларининг цилиндрларида бензин детонацияси олдини олиш учун ёнилғига қўрғошинли модда қўшиладики, у бошқа газлар билан бирга ҳавога ўтади.

Ғарбий Германиядаги ўсимлик касалликлари институти автомобиль серқатнов йўлларда экилган ўсимликлар пояси, барги ва меваларидаги қўрғошин миқдорини аниқладилар. Қўрғошин тузлари миқдори ўсимлик тўқималаридан одатдагидан анча кўп бўлиб чиқди. Тадқиқотчилар мевасини инсон ёки ҳайвон истеъмол қиладиган экинларни автомобиль қатнайдиган йўллардан узоқроққа экиш лозим, деган хулосага келдилар.

ЖАВОҲИРЛАР ХАЗИНАСИ

Қуюқ дарахтзор ўртасида қўшқаватли шинам бир бино кўкка бўй чўзган. Теварак-атрофи сокин. Боққа томон қараган деразалари доимо очиқ. Енгил шаббадада дарпардалари денгиздек тўлқинланади. Ичкари ҳам жим-жит. Ўқув залида олимлар, аспирантлар, илмий ходимлар мутолаа қилишаяпти.

Ҳар куни шундай. Эрталабдан то қош қорайгунча ўқув залидан одам аримайди. Илмий асарларнинг дастлабки боблари шу ерда туғилади, диссертацияларга сўнгги нуқта ҳам шу ерда қўйилади. Каталоглардаги бебаҳо жавоҳирлардан минг-минглаб кишилар баҳраманд бўлишган. Шу китобларни ўқиб Қори Ниёзий математика фани сирларини очган. Музаффар Хайруллаев Фаробийни топган. Бир қатор академикларимиз, фан докторлари ва профессорларимиз ҳозир ҳам кутубхона ўқув залида ўтириб янги-янги тадқиқотлар олиб боришаяпти, фан муаммоларини ҳал этишаяпти.

Йиллар ўтиши билан замон юксалиб, тарих кўздан узоқлашаверар экан. Кутубхона тарихини бир-бир варақлаб беихтиёр беш йилликлар даври киши кўз ўнгида гавдаланади. Мамлакатимиз тараққиёт йўлига эндигина кирган кезлар. Ишлар бениҳоя кўп. Қишлоқ хўжалиги ва саноатни юксалтириш, вайрон бўлган шаҳар ва қишлоқларни қайта тиклаш керак. Хўжалик ишларини олиб бориш билан бир вақтда саводсизликни тугатиш ва маданий революцияни амалга оширишга ҳам киришилди. Худди шу кезларда Ўзбекистон ССР Марказий Ижроия Комитети Совети ҳузуридаги фанлар Комитети составида мазкур кутубхона ташкил этилди.

Кутубхона учун дастлабки асосий фонд ўша пайтда Самарқандда ишлаб турган Ўзбекистон Давлат илмий-текшириш институти кутубхонасининг китоблари бўлди. Индивидуал ҳисоб-китоб бўйича ўшанда 39,5 мингга яқин босма адабиёти бор эди, холос. Бу китоблар ҳам ҳали кутубхона тартибига тушмаган, улардан фойдаланиш ғоятда ноқулай эди. Фақатгина ботаника ва геология, тил ва адабиёт бўйича китоблар кўпроқ йиғилган эди.

Дастлабки йилларда кутубхонада олти киши ишлаган, холос. Ўқувчилар сони ҳам жуда кам бўлган. Кейинчалик у СССР Фанлар Академияси Ўзбекистон филиалининг асосий кутубхонасига айлангач, аста-секин юксалиш йўлига тушиб олди. Шу йиллардан бошлаб шкафлар ва этажерка-стеллажлар китоб сақлашга мослаб қайта жиҳозланди. Кутубхона штати ҳам анча кўпайди. 1941 йилда ўқувчилар сони 400 тага етиб йил давомида уларга 26 минг китоб тақдим этилди. Китобхонларга маданий хизмат кўрсатиш бирмунча яхшиланганлиги туфайли кутубхона ЎзССР олий мактаб ва илмий муассасалар ходимлари Союзи Республика Комитетининг Ёрлиғи билан тақдирланди.

УЛУҒ ОКТЯБРНИНГ 50 ЙИЛЛИГИГА

Уруш айни қизиган бир чоқда республикамиз илмий ҳаётида катта ўзгариш юз берди. Ҳукумат қарори билан 1943 йилда Ўзбекистон Фанлар академияси ташкил этилди. Реорганизация қилинган СССР Фанлар академиясининг Ўзбекистон филиали составига энди янги-янги илмий муассасалар келиб қўшилди. Кутубхонага талаб кун сайин ошаборди. Шунинг учун ҳам у 1944 йилдан бошлаб Совет Иттифоқида нашр этиладиган барча соҳа адабиётларини олувчи кутубхоналар категориясига қўшилди. Энди кутубхона фонди ой сайин янги хил асарлар, илмий рисолалар ҳисобига бойиб борди. Чет эл адабиётларини сотиб олиш учун лимит ҳам шу кезлардан ажратила бошланди.

Бутун республика Фанлар академиясининг уч филиалли асосий кутубхонаси улкан илм масканига айланган. Унинг 12 мингга яқин ўқувчиси бор. Салкам 2 миллион экземпляр адабиёт илм соҳиблари ихтиёрида. Кутубхона коллективи ўқувчиларга хизмат кўрсатишнинг турли хил формаларидан фойдаланаяпти. Айниқса янги адабиётлар пропагандаси намунали йўлга қўйилган. Ҳар ойда бир мартадан Ватанимиз ва чет элларда нашр этилган адабиётлар рўйхатини берувчи бюллетень нашр этиляпти. Янги китоблар

ҳалардаги картотекалар қимматли адабиётларга жуда ҳам бойдир. Шунингдек бу ерда академиклар ва мухбир аъзолар картотекаси, газета ва журнал мақолалари ҳамда рецензиялар картотекалари ҳам мавжуддир. Залда бу картотекалардан фойдаланишда, адабиётлар танлашда консультация берувчи навбатчилар ўтиришарди. Консультантлар иши йўлга қўйилгандан бери улар каталоглар бўйича ўқувчиларга 6000 та справка беришган.

Кутубхона Иттифоқимиз ва чет эллардаги кўпгина ташкилотлар билан китоб айирбошлайди. Нашрлар айирбошлаш бўйича кутубхона Совет Иттифоқидаги 112 муассаса билан алоқа қилади. Уларнинг олтитаси билан—Арманистон Фанлар академияси ҳисоблаш маркази, Латвия ССР Фанлар академияси органик синтез институти, СССР Фанлар Академияси Осиё халқлари институтининг Ленинград бўлими кабилар билан биринчи марта алоқа ўрнатилди. Улардан 3656 босма китоб қабул қилиб олиниб, 5015 та адабиёт жўнатилди.

Чет эл нашри ҳам кутубхонада катта фондни ташкил этади. Биргина ўтган йили 4296 босма китоб қабул қилиб олинди. Бу ўтган йиллар мобайнида қабул қилиб олинган чет эл адабиётларининг 44 процентини

доимий виставкаси ҳам ишлаб турибди. Улардан ташқари ҳар йили асосий кутубхона ва унинг филиалларида 50—60 марта тематик виставкалар уюштирилади.

Кутубхона эшигидан кирган кишининг кўзи беихтиёр ойнаванд шкафларга териб қўйилган тематик нашрларга тушади. Китобхон янги чиққан бу адабиётларни кўриб чиқиб ўз соҳаси учун кераклигини картотекалар хонасида заказ қилиши мумкин. Картотекалар тематикаси жуда ҳам кенг. Асосий кутубхона олти хил, биринчи филиал уч хил, иккинчи филиал эса икки хил тематик картотекага эга. Ўзбекистонда фан ва илмий тадқиқот ишлари, гелиофизика ва гелиотехника, ўзбек тилшунослиги, радиоэлектроника, химия технологияси ва бошқа соташкил этади. Жаҳоннинг 36 мамлакатидаги 201 муассаса билан халқаро китоб айирбошлаш алоқаси ўрнатилган. Улар орасида Токиодаги Шарқ кутубхонаси, Америкадаги қоғоз химияси институти, Бельгиядаги Фламанд химия жамияти ва бошқа ташкилотлар бор.

Кутубхона коллективи китобхонларга хизмат кўрсатиш билан бирга кутубхонашунослик ва библиография бўйича ҳам мустақил иш олиб бормоқда. Кутубхона томонидан тайёрланган, ҳозирда дастлабки беш томи чиққан китобда Ўзбекистон олимлари томонидан ёзилган минглаб мақолалар киритилган. Навоий номли республика кутубхонаси билан ҳамкорликда Ўзбекистонда Улуғ Октябрь революцияси ва гражданлар уруши тарихига бағишлаб ёзилган 15 босма лист ҳажмидаги илмий иш нашрга берилди. Шунингдек республика фан ва маданиятининг етук арбобларига бағишланган бир қатор биографик-библиографик справочниклар босмага тайёрланмоқда. Ходимлар бу ишларни тайёрлашда Фанлар академияси институтлари олимлари, консультантлар ва редакторлар билан ҳамкорлик қилмоқдалар. Булардан ташқари кутубхона коллективи Улуғ Октябрнинг 50 йиллигига бағишланган республика илмий-амалий конференциясига ҳам иккита доклад тайёрлади. Докладларнинг биринчиси Академия Химия филиалининг янги совет классификациясига ўтиш тажрибаларига бағишланди. Иккинчи докладда эса кутубхонанинг халқаро китоб айирбошлаши ҳақида гап боради.

Улуғ Октябрнинг 50 йиллик юбилейини муносиб совғалар билан кутиб олишга отланган кутубхона коллективи илмий ишлар савиясини яхшилаш ва намунали хизмат кўрсатиш борасида тиммай изланаяпти. Бу ерда ишбилармон, тажрибали ходимлар кам эмас. Китоблар саралаш бўлимининг мудири Тамара Николаевна Крилова 1936 йилдан бери шу кутубхонада меҳнат қилиб келаяпти. Татьяна Смирнова, Раиса Хисамуддинова, Вера Самандарова каби ўртоқларнинг ҳам кам деганда 30 йиллик иш тажрибалари бор. Улар таълимини олган Раъно Аҳмедова, Муаттар Носирова, Нина Буркутская каби чаққон, илғор кутубхоначилар сидқидилдан меҳнат қилиб кўпчиликнинг ҳурматига сазовор бўлмоқдалар. Зиё тарқатиш йўлида ҳеч ҳорманг, деймиз биз уларга.

З. МУҲАММАДЖОНОВ,
Ж. НОСИРОВ.

СУРАТДА: Ўзбекистон ССР Фанлар академияси асосий кутубхонасининг бўлим мудири Т. Крилова ва библиограф М. Шоисломова ўртоқлар адабиётлар картотекасини кўздан кечирмоқдалар.

А. Абалян фотоси.

ФУТБОЛ. КУРАШ ДАВОМ ЭТАДИ

Совет Иттифоқи чемпиони Киев динамочилари ва СССР кубоги финалчиси пойтахт автозаводчиларини катта ғалаба билан табриклаймиз. Совет футбол клубининг бу икки вакили Европа чемпионлари кубоги ва Европа мамлакатлари кубок эгалари кубоги мусобақаларининг навбатдаги турида қатнашиш ҳуқуқини қўлга киритишди.

Ўтган куни минг-минглаб футбол ишқибозлари «зангори экран» олдидан жой олишди. Аввалига Цвиккау шаҳрида (ГДР) маҳаллий «Мотор» футболчилари билан Москва автозаводчилари куч синашди. Учрашув давомида ёмғир ёғиб турган бўлса-да, бу матчни юқори савияда ўтишига ҳалақит беролмади.

Агар мезбонларни фақат ғалаба қаноатлантирса, меҳмонлар ўйинни 1:1, 2:2, 3:3 ҳисобида дуранг қилсалар кифоя қиларди. Биринчи бўлим «Мотор» устунлигида ўтди. Бироқ «Торпедо» дарвозабони Анзор Кавазашвили ҳушёрлик билан ўйнаб, немис футболчилари муваффақиятга эришишига йўл қўймади. Дастлабки 45 минутда ҳисоб очилмади.

Ўйиннинг иккинчи ярми ҳам ниҳоятда кескин ўтди. Учрашув охирлаган сари вазият шунчалик кескинлашаборди. Майдон эгаларининг галдаги ҳужумини бартараф этган меҳмонлар қарши ҳужумга ўтишди. 70-минутда М. Воронин бошлаган комбинацияни Э. Стрельцов охирига етказди. Гол! Ўйиннинг сўнгги минутларида ҳам Москва автозаводчилари устунлик қилишди. Бироқ 1:0 ҳисоби ўзгармай қолди. Ғалаба!

Киев динамочилари билан Глазгонинг «Селтик» ўйинини томоша қилишни истаган ишқибозларни қайтадан реконструкция қилинган ва кенгайтирилган улкан стадион ҳам ўз бағрига сиғдираолмади. 93 минг бахтли ишқибоз стадион трибунасидан, қолган минг-минглаб мухлислар эса «зангори экран» олдидан жой олишди. Ҳақиқатан ҳам бу учрашувга қизиқиш зўр эди. Европа клублари ўртасида энг кучлилардан саналган Шотландиянинг «Селтик» командаси ўтган йили фахрли Кубокни қўлга киритганди. Бу сафар ана шу соврин учун ўтказилаётган мусобақанинг биринчи этапидаёқ четга чиқиб, томошабин бўлиб қолишни сира-сира истамасди. Киевга фақат ғалаба қозониш ниятида келганликларини очиқ-ойдин баён этишди. Бир кун аввал бу клуб раҳбарлари ва ўйинчилари «Правда» газетаси мухбирлари билан бўлган суҳбатда ҳатто қандай ҳисоб билан ғалаба қозониш ниятида эканликларини ҳам ошкор айтишдан ийманишмади. Команданинг ҳужумчиси Жонсон 2:0 ҳисобида, Джеммел эса 3:1 ҳисобида ютамиз деди.

Бу учрашув қанчалик қизиқарли ва кескин ўтганлигини ҳаммамиз «зангори экран» орқали томоша қилдик. «Селтик» ҳақиқатан ҳам кучли команда эканлигига ишонч ҳосил қилдик. Украин футболчилари ана шундай кучли команда билан тенгма-тенг олишишди. Ишқибозлар узоқ вақт эслаб юрадиган бу қизиқарли ўйин 1:1 ҳисобида тугади.

ИККИНЧИ ЛИГАНИНГ НАВБАТДАГИ ЎЙИНЛАРИ

«А» класси иккинчи лигасида қатнашаётган командалар навбатдаги мусобақаларни ўтказишди. Зона пешқадами Қарағанданинг «Шахтер» командаси ўз майдонида Омскнинг «Иртиш» командасини 2:0 ҳисобида енгиб аҳволини бирмунча ўнглаб олди. Ғолибликка даъвогар бўлган Свердловскнинг «Уралмаш» футболчилари ўз майдонларида «Политотдел» билан бўлган ўйинни 0:0 ҳисобида тугатдилар. Фарғонанинг «Нефтяник» командаси Барнаулда «Темп»дан 1:2 ҳисобида енгилди. Қолган учрашувлар қуйидаги натижалар билан тугади. «Локомотив» (Челябинск) — СКА (Хабаровск)—1:1, «Строитель» (Уфа)—«Луч» (Владивосток) — 0:1, «Звезда» (Пермь) — «Строитель» (Ашхобод) — 1:0, СКА (Новосибирск) — «Олга» (Фрунзе) — 0:1, «Кузбасс» (Кемерово) — «Энергетик» (Душанба) — 4:1, «Торпедо» (Томск) — «Помир» (Ленинобод 1:0.

Яқинда Тошкентдаги бадиий билим юрти студентлари Ленинградда ишлаб чиқариш практикасини ўтказишди. Х. Рахматуллаев курсдошлари қатори революция бешиги бўлган бу шаҳарнинг бир неча жойларини суратга чизиб қайтди. Юқорида сиз Х. Рахматуллаевнинг Нева проспектида чизган расмларидан бирини кўриб турибсиз.

ҲОДИСА

НОҚОБИЛ ЎҒИЛ

Реункова ишдан уйга қайтгач, овқатланиб дам олмоқчи бўлиб кроватга энди ёнбошлаган эдики, ўғли Анатолий гандираклаб кириб келди. У қаттиқ маст эди.

Ҳеч гапдан, ҳеч гап йўқ Анатолий аввалига онасига дўқ қилди, кейин қулоқда турмайдиган сўзлар билан ҳақорат қила бошлади. Она шунда ҳам чурқ этмади.

— Уйни ёндириб юбораман, — бақирди Анатолий ва уйдаги кўзига кўринган нарсаларни бир жойга йиға бошлади.

Реункованинг дод-фарёдига қарамай буюмларга ўт қўйди. Шовқин суронни эшитган қўшнилар ёрдамга келишди, уларнинг жонбозликлари туфайли бахтсиз ҳодисанинг олди олинди. Реункова бу воқеадан Куйбишев район милиция бўлимини хабардор қилди. Воқеа содир бўлган жойга штатсиз участка вакили М. Султонов ва милиция старший сержанти Ш. Гильмановлар етиб келишди. Анатолий қочиб қолган эди.

М. Султонов билан Ш. Гильмановлар жиноятчини қидириб у ишлайдиган 1-ғишт заводига боришди. Безори Анатолий шу ерда ғиштлар уюми орасида икки дўсти билан кайф-сафо қилиб ўтирарди.

Штатсиз участка вакили билан старший сержант Анатолийни ушлаб олиб кетишаётганда унинг дўстлари муштни ишга солишди. Лекин безорилар ниятига ета олмадилар. Кўнгилли дружиначилар ёрдамга келишди.

Анатолий Чадов ва унинг икки дўсти бу безорилиги учун суд олдида жавоб беради.

С. ҲАСАНОВ.

МИКИС ТЕОДОРАКИС ҲАҚИДА ФИЛЬМ

Барча совет кишилари Грециянинг машҳур композитори Микис Теодоракисни қамашганлиги ҳақидаги нохуш хабарни эшитиб ғазабланмоқдалар ва дарҳол уни озод этишни талаб қилмоқдалар.

Пойтахт экранларида Ўзбекистон илмий-оммабоп ва ҳужжатли фильмлар киностудияси ишлаб чиқарган «Микис Теодоракис Тошкентда» номли хроникал ҳужжатли фильм намойиш қилинмоқда.

«Россия», «Заря», «Факел», «Космос», «Наука и знание» ва бошқа кўплаб кинотеатрларда кўрсатилаётган бу картина томошабинларга манзур бўляпти.

Л. АПАРНИКОВ.
Москва шаҳри.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 17.55 — Эшиттиришлар программаси, 18.00 — Теленгиликлар, 18.15 — Ватан солдатлари (телевизион бадиий фильмнинг учинчи серияси), 19.15 — Реклама.

Ўзбек тилида: 19.25 — «Октябрь» программаси — Усмон Юсупов, 20.00 — Адабий меросимизни ўрганамиз (А. Навоий туғилган куннинг 525 йиллиги олдидан), 20.40 — Теленгиликлар, 21.00 — Азамат Тошкент (ярим аср йилномаси).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

17.55 — Эшиттиришлар программаси, 18.00 — Иванна ҳужумда (болалар учун кинофильм), 19.05 — Алгебра (мактаб ўқувчилари учун ўқув эшиттиришлари программаси), 19.50 — Цирк ўз томошаларини бошлайди.

20.20 дан — Москва кўрсатади.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

17.00 дан — Олмаота кўрсатади.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 19.30 — Эшиттиришлар программаси, 19.35 — Янгиликлар. 19.45 — Улар Ватан учун жанг қилганлар (болалар учун), 20.05 — Бу ўсимликларда заҳар бор (кинофильм).

Рус тилида: 20.15 — Адабий эшиттириш, 20.35 — Туркманистон диёридаги учрашувлар (ҳужжатли фильм), 20.55 — Концерт, 21.15 — Янгиликлар, 21.25 — Оталар ва болалар (бадиий фильм).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 6/X да Қирқ қиз, 7/X да Травиата.

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 6/X да Ўлимдан кучли, 7/X да Сарвқомат дилбарим.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 6/X да Нурхон, 7/X да Қалам қошлигим.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Анна Русских раҳбарлигида лилипут цирк артистларининг юбилей программаси.

КИНО

Замонамиз қаҳрамони (1 ва 2-серия) — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Журналист (1 ва 2-серия) — «ЧАЙКА», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Қирол қайиқчилари — «ЎЗБЕКИСТОН», «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

Саҳродаги ҳодиса — «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Ғалаба кучаси — «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Сўнгги тун — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
7-10 октябрда
Ўзбек Давлат филармонияси ва эстрада артистларининг
КОНЦЕРТИ

Концертда Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Жуманазар Бекжонов; солистлар: Олмахон Ҳайитова, Гулчеҳра Исмоилова, Сора Шукурова, Манзура Мўминова, Роҳатой Маннонова, Тўхта Рисметова ва бошқалар қатнашади.

Концерт кеч соат 8 да бошланади.

Концерт зали кассаси кундуз соат 2 дан, район кассалари 12 дан ишлайди.

«УЗЭНЕРГОСБЫТ»
абонентларга таклиф қиладики, электрдан фойдаланганлик учун
ҳар ойнинг 1-кунидан 11-кунигача
СЧЁТ ЁЗИБ
тегишли пулни Госбанкнинг кирим омонат кассаларига топширсинлар.
Ўтган вақт учун қарзлари бўлган абонентлар
ДАРҲОЛ ТЎЛАШЛАРИ ЛОЗИМ
Счётлар ўз вақтида тўланмаса, электр огоҳ қилмасдан узиб қўйилади.

ТОШКЕНТ ШАҲАР 9-ҲУНАР ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ қўшимча
ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ
15—25 ёшдаги 8—10 синф ҳажмидаги маълумотга эга бўлган ёшлар бир йиллик ва уч йиллик ўқишга қабул қилинадилар.
Билим юрти линотипчилар, ҳарф терувчилар, печатниклар, муқовачилар тайёрлайди.
Ўқувчилар стипендия ва ётоқхона билан таъминланадилар.
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй, кадрлар бўлими, ёки Чилонзор райони, Нурхон кўчаси, 21 уй.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана, областного Совета депутатов трудящихся.

Бизнинг адрес: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — В35212, Редактор ўринбосарлари — В35885, В31232, Масъул секретарь — В34808. Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — В31936. Саноат, транспорт ва қурилиш бўлими — В33786. Партия турмуши, Ахборот ва спорт бўлимлари—В 35811, Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — В39050, Совет қурилиши, маиший хизмат ва шаҳар хўжалиги бўлими — В38761, Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — В34048, Эълонлар бўлими — В38142. Коммутатор — В30249 дан В30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р. 01296. Индекс — 64697. А. 1761.